

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 16 Rpf Zeitungszustellgebühr
Postcheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 27. Juni 1942

Nr. 26

Rommelovi junaki ob libijsko-egiptovski meji!

Tobruk in Bardia poleg važnih postojank angleškega trdnjavskega sistema v nemško-italijanskih rokah - V Tobruku je bilo ujetih nad 33.000 Angležev - Ogromni plen je padel v roke nemških in italijanskih čet

četami sklenil obroč okrog Tobruka že 19. t. m. V srditih napadih so Nemci in Italijani najprej zavzeli oporišča Bellhamet in Sidi Rezegh. Tako je Rommel s sijajnim zamahom razbil 8. angleško armado v dva dela. Del njenih enot je bil stisnjen v trdnjavo, drugi del pa se je moral naglo umakniti proti vzhodu. Še enkrat so poskusili Angleži s tanki prodreti iz trdnjave. Tudi ta izpad se je izjalovil. Sledil je koncentričen napad na Tobruk. Napad je pričel v soboto, dne 20. junija, in sicer z izdatno pomočjo letalstva. Že v prvem naskoku so nemške in italijanske čete zavzele kar 12 trdnjav. Prodor se je izvršil v širini pet kilometrov. Po zasedbi mesta in pristanišča, se je nadaljevalo zasledovanje poraženih Angležev v smeri proti libijsko-egiptovski meji.

Medtem se je število pri Tobruku

ujetih Angležev zvišalo na 28.000. Uničenih oziroma zaplenjenih je bilo nad sto tankov. Števila težkih topov in ostalega težkega orožja doslej še niso mogli ugotoviti, tako velik je plen nemških in italijanskih čet.

Posledica velike zmage pri Tobruku in Bardiji je bila, da so nemške in italijanske čete po uradnem poročilu z dne 23. t. m. dosegle libijsko-egiptovsko mejo. Pri zavzetju luke Tobruk so potopile edinice suhozemne vojske neko topničarko in šest malih transportnikov s skupno 5200 tonami. Na teh transportnikih so poskušali pobegniti deli poražene angleške vojske. Pri tej priliki so bili Angleži s teh ladij ujeti.

Kakor je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, se je število pri Tobruku ujetih Angležev zvišalo pri čiščenju terena na 33.000.

Srditi boji v območju trdnjave Sevastopol

Od 7. do 22. junija je bilo v Sevastopolu ujetih 11.000 sovjetskih armistov - 158 topov zaplenjenih Nemške in romunske čete so v srditih borbah zavzele nad 2000 bunkerjev - Potek ostalih operacij na vzhodni fronti

Glavna pozornost v opazovanju vojnih dogodkov na vzhodni fronti je veljala tudi v preteklem tednu borbam za krimsko trdnjavo Sevastopol. Tako so nemške čete, infanterija in pionirji, z največjo podporo letalstva in artilerije naskočile pretekli četrtek glavne utrdbe na severu trdnjave. V teh borbah so zavzele predež Maksim Gorkij,

ki velja kot najmodernejši del Sevastopola sploh. Na ta način so se nemške čete približale na tri kilometre vzhodu v sevastopolsko pristanišče. Nemške in romunske čete so pa vrgle sovražnika v teku četrta tudi na jugu trdnjave iz važnih višinskih postojank. V četrtek so nemške in romunske čete dosegle v široki fronti zaliv

Weltbild

Največji vojaški dogodek preteklega tedna je bilo zavzetje trdnjave Tobruk ob severoafriški obali. Kakor je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo v nedeljo s posebnim poročilom, so zavzele nemške in italijanske čete pod vrhovnim poveljstvom Generalobersta Rommel-a v soboto v naskoku največji del močno izgrajene trdnjave Tobruk. Nato je neki angleški odposlanec ponudil nedeljo zjutraj pri nekem italijanskem štabu predajo trdnjave. Mesto in pristanišče sta bila zasedena. Po prvem poročilu je bilo ujetih nad 25.000 mož, med njimi pet generalov, obenem pa je bila zaplenjena nepregledna množina orožja, vojnega materijala in raznih zalog. V ostrém zasledovanju poraženih Angležev so nemške in italijanske čete na pohodu proti vzhodu zavzele Bardia in Bir el Gobi.

Zavzetje trdnjave Tobruk, ki je bila izgrajena po najmodernejših zaštevah, pomeni ogromen uspeh zaveznikiških čet pod poveljstvom genialnega Generalobersta Rommel-a.

Führer je Rommel-u brzojavno čestital k sijajni zmagi ter ga je v znak velikega priznanja povišal v Generalfeldmarschall-a. Rommel je s svojimi

PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Schmidt-Scheeder (Wb.).

Essenträger gehen nach vorn.

Wagen können auf diesen schmalen Wegen nicht mehr fahren. Auf Tragtieren oder auf dem Rücken des Landsers selbst muß das Essen in die vordersten Stellungen gebracht werden.

Severnaja. Tako je uspelo v dvanajst-dnevnih borbah zavzeti ves severni del trdnjave. Vsi obupni protinapadi sovjetov so se razbili ob ognju nemškega orožja. V času od 7. do 17. junija so Nemci in Romuni ujeli 7585 ujetnikov. Plen je pretelki četrtek znašal 20 tankov, 68 topov in eno oklopno baterijo. V težkih posameznih borbah je bilo do četrtega zavzetih 1288 zemeljskih in betoniranih bunkerjev. V istem času so uničili 46-239 min.

Na ostali vzhodni fronti se je nadaljevalo čiščenje v ozadju fronte. Po nedeljskem poročilu je padla v Sevastopolu na severu tudi trdnjava Lenin. S tem so padli vsi forti severne fronte v Sevastopolu v nemške roke, z izjemo pristaniškega, v katerega so prav tako vdrle nemške čete v hudih borbah s sovražnikom, ki se krčevito brani. Do nedelje so Nemci in Romuni zavzeli trdnjavske predele Stalin, Maksim Gorki in Molotov.

Na ostali fronti je bilo zabeležiti samo lokalne borbe. Nočni napadi nemškega letalstva na mesto Rostov so izzvali v raznih delih številne požare.

22. junija je bilo sporočeno, da so nemške čete v trdih bojih zavzele pristaniški fort v Sevastopolu. Teren se-

verno od zaliva Severnaja je bil dotlej očiščen. Na ostali obkolitni fronti so nemške in romunske čete zavzele več višinskih položajev, ki so jih boljše viki krčevito branili. Vsi protinapadi so se izjalovili. V nedeljo so nemški letalci nad Sevastopolom in vzhodno od Doneca sestrelili 28 sovražnih letal.

V srednjem odseku fronte so bili razni sovražni napadi odbiti. Na fronti pri Volhovu je sovražnik napadel z jačimi silami in tanki.

Potapljanje se nadaljuje z nezmanjšanim učinkom

Potek pomorskih in letalskih operacij proti Angliji in Ameriki

Tudi v preteklem tednu so nemške in zavezniške podmornice nadaljevale z nezmanjšanim učinkom potapljanje sovražnega ladjevja. Tako so pretelki četrtek napadle nemške podmornice neko spremljavo v Atlantiku ter iz nje potopile sedem ladij s 234.000 tonami. V Karibijskem morju pa so kljub močnemu ameriškemu odporu uničile 12 ladij s 75.000 tonami. S tem je sovražnik izgubil 19 ladij s skupno 109.000 tonami. V vodovju okrog Anglije je potopilo letalstvo dve ladiji s skupno 50.000 tonami ter poškodovalo tri tovorne parnike z bombami.

Angleško letalstvo je izgubilo v času od 3. do 16. junija 307 letal nad Sredozemskim morjem in nad Severno Afriko. V istem času je Nemčija v borbi z Anglijo zgubila 71 letal.

Ob južni obali Anglije so zmetala nemška letala zažigalne bombe na luko Brixham. Nad Kanalom je zgubil sovražnik v soboto v zračnih borbah deset letal.

O priliki nočnega napada na mesto Emden je imelo civilno prebivalstvo škodo v stanovanjskih področjih. De-

Na severni obali Azovskega morja so nemške čete odbile lokalni poskus izkrcanja sovjetskih čet. Severovzhodno od Harkova so bili uničeni ostanki razbite sovjetske divizije. Bilanca je bila: 660 mrtvih, 946 ujetnikov in 20 topov.

V srednjem odseku fronte je bilo po poročilu z dne 23. t. m. precej mirno. Na fronti pri Volhovu je imel sovražnik v gozdni borbah težke izgube. Sovjetsko letalstvo je izgubilo v ponedeljek 100 letal. Nemško letalstvo pogaša pet letal.

Severno od zaliva Severnaja v Sevastopolu so bile po poročilu z dne 24. t. m. uničeni zadnji ostanki sovražnih edinic, v kolikor so še dajale odpor. V vzhodu trdnjave so prodrle nemške in romunske čete v nepreložen gozdovnem in grmiškem terenu žilavo branjene postojanke, ki so bile tudi zavzete. Letalstvo je napadalo sovražne artilerijske postojanke.

V času od 7. do 22. junija je bilo v Sevastopolu ujetih 11.000 sovjetov. Nemške čete so zaplenile oziroma uničile 158 topov. V trdih bojih je bilo zavzetih 2014 bunkerjev in uničenih 65.254 min.

V srednjem odseku fronte se je nadaljevalo uspešno uničenje boljše višinskih tolpa v ozadju fronte.

Na fronti pri Volhovu so nemške čete zožile obroč, ki so ga bile položile okrog močnih sovjetskih odredov. Vsi poskusi sovražnika, prodreti ta obroč, so se izjalovili.

Scherl-Bilderdienst-M.

Karte zum Durchbruch vor Sevastopol.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung nicht. Keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Reichsminister
dr. Goebbels:

Tonažna vojna

Sovražna stran se ne čuti trenutno na nobenem mestu tako ranljiva, kakor na strani pomorskih transportov. Že dolgo se ne govori več o bahavih izjavah Churchilla in Roosevelta, da je nevarnost nemških podmornic dokončno odstranjena. Nasprotno: ta preuranjena prerokovanja so se umaknila prizadetemu molku, ki ga prekinja od časa do časa kak zaskrbljen glas v tem smislu, da je potapljalna vojna stopila v najbolj akuten in nevaren štadij ter da predstavlja kardinalno vprašanje angleško-ameriškega vojskovanja.

Prvič po septembru 1939 je ugotovil merodajen londonski list, da bo Anglija, ako se nič ne spremeni, lahko izgubila vojno. Cela vrsta ameriških listov si je edina v tem, da potopijo Nemci več ladij kot jih zamorejo Angleži in Amerikanci skupno zgraditi, medtem pa ne morejo uničiti toliko nemških podmornic kot jih Nemci na novo zgradijo. To je zelo zmeren prikaz nevarnosti, v kateri se trenutno nahajajo anglosaksonske sile, zato je razumljivo, da zahteva sovražna javnost vedno burnejše čistega vina o stanju tonažne vojne.

Mi smo ta razvoj predvidevali. Ko je Mr. Churchill pred 15 meseci uradno izjavil, da ne bodo več objavljali števila in tonaže potopljenih ladij, in sicer iz ozirov na vojaško tajnost, smo vedeli, koliko je ura odbila. Argumentacija angleške admiralitete je bila le preveč prozorna. Kaj se že more prikriivati našim podmornicam, ki v večini slučajev itak natančno vedo, kaj so potopile! Angleži more pred nami prikriivati le število in tonažo tistih ladij, ki jih je izgubila vsled učinka min in vsled višje sile.

S tem je stopila pomorska vojna za Anglijo in za Ameriko v štadij, ki ogroža njuno življenje. Angleški listi so nedavno s pravom ugotovili, da takozvano pomorsko gospodstvo ni nikaka teorija, temveč praksa, ki jo je treba slehernega dne na novo dokazati. Tudi najmočnejša mornarica ne koristi prav nič, ako ne more več izpolniti svoje naloge: vzdrževati življenjsko važnih pomorskih in

rike potopile 20 ladij s skupno 102.000 tonami ter neko stražno ladjo. Štiri nadaljnje ladje so bile težko zadete s torpedi.

Ob priliki sunkov angleških bombnikov v francosko in belgijsko področje je bilo zbitih devet sovražnih letal.

PK.-Aufn.: Kriegsberichter Kaiser (Wb.).

Begegnung im Finnischen Merrbusen.
Deutsche Minensuchboote.

transportnih poti za Anglijo. Anglija je namreč navezana na svobodo in varnost na morju.

Ko bo položaj v teku prihodnjih tednov in mesecev za sovražno stran še bolj kočljiv, pričakujemo še nadaljnjih propagandnih trikov Churchilla in Roosevelta. Ti triki naj bi anglosaksonskim narodom zmetali peska v oči in naj bi odvrnili njih pozornost od nevarnosti, ki jim tu preti. Prav gotovo bodo skušali osmešiti naše številke z blufi in fantastičnimi statistikami. Na to možnost smo pripravljani. Toda narodi v sovražnih državah bodo zahtevali polaganje računov. Njihove vlade pa tega niso v stanju, ako istočasno ne priznajo smrtnih nevarnosti. Tako jim ne preostane nič drugega kot bagateliziranje stvari. Dvomili bodo o pristnosti podlag naših računov in tako bodo skušali z demagogijo odvrniti debato na drug predmet. Pred očmi svetovne javnosti so preozko povezani s krivdo na tej vojni, da bi zamogli priznati kak neuspeh na kakršnem koli področju. Do zadnje minute morajo torej čuvati svoj obraz, ako se nočejo podati v nevarnost, da jih lastni ogoljufani narodi ne napodijo v vsej sramoti.

Že 25. februarja lanskega leta je pisal list »Daily Mail«, da se zelo varra sleherni Anglež, ki misli, da zamore ameriška industrija ladij izravnati angleške ladijske izgube. To se je zgodilo v času, ko podmorniška vojna še ni pokazovala življenjskega ogrožanja sovražnih sil. Medtem so se razmere za Anglijo in za Ameriko bistveno poslabšale. Potopljena tonaža je dosegla višino, ki prikazuje akutno nevarnost za sovražno plovbo. Izgube nemških podmornic pa ne odgovarjajo niti približno bahavim izjavam angleške in ameriške admiralitete.

Mi se spričo različnih pogojev zavedamo nihajočih šans podmorniške vojne. Ako si predočimo majhno število mladih, v boju okaljenih mož, ki morajo nositi breme te vojne, obenem pa tudi vojno odločujoče vrednote, ki so na sovražni strani v nevarnosti, si šele lahko predstavljamo, zakaj pravzaprav gre. Redkokdaj v borbi narodov je tako majhno število ljudi igralo tako odločilno vlogo, kakor v tem slučaju. Vsaka podmornica, ki gre iz naših luk na lov za sovražnimi ladjami, predstavlja genialno mojstrovino nemške graditeljske tehnike, posadke pa so prava izbira junaške mladine, ki se bori za svobodo našega naroda.

Javnost v Angliji in v Ameriki niha trenutno med neoviranim optimizmom in najglobljim pesimizmom. Od časa do časa se vprašujejo vladihovski listi, odkod neki dalekosežni iluzionizem, ki napolnjuje anglosaksonske narode. Ti listi seveda nimajo korajže, javno priznati, da so njihova zlagana in goljufiva poročila podala narodom popolnoma napačno sliko položaja. Nato protestirajo proti lahkomiselnosti, s katero opazuje anglosaksonski človek iz naroda vojno dogajanje. Ne povejo pa javnosti, zakaj taka lahkomiselnost nikakor ni na mestu. Tako se gibljejo v lastnem krogotoku brez prenehanja in nikdo ne vé, kako bo končal ta vražji ples.

Nam ne preostane nič drugega kot popolno izčrpanje vojnega potenciala in poostritev vojskovanja. Pri tem nas ne sme prav nič odvrniti od ravne poti. Sovražne baharije pa moramo jemati tako, kakršne so. Vsako vojskovanje ima svoje naravne meje. Teh meja ne začrtujejo zele, nego dejstva. Vojna je že od nekdaj izpostavljena slučajnostim, na katere se je treba pripraviti kolikor

Churchill v velikih škripcih

Roosevelt bi mu moral pomagati iz velike zadrege - Pomanjkanje tonaze in vojaški porazi kot predmet washingtonskih razgovorov Churchill v popolni odvisnosti Roosevelta

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je prispel pretekli četrtek iznenadoma v Washington, da bi se z Rooseveltom posvetoval o položaju, ki je nastal vsled katastrofalnega pomanjkanja tonaze in pa vsled vojaških porazov zadnjih tednov. V Churchillovem spremstvu se nahajajo po Reuterjevem poročilu general Sir Allan Brooke, generalmajor Sir Hastings Ismay, brigadni general G. M. Stewart, Sir Charles Wilson, tajnik John Martin in fregatni kapitan Thompson.

Zanimivo je, da so obdali to moledovalno potovanje angleškega vladnega šefa s kopreno popolne tajnosti. Vzrok potovanja je itak jasen vsakomur: vojaški položaj zaveznikov je obupen, neuspehi se vrstijo na tekdočem traku, povrh pa jih davi pomanjkanje tonaze, ki je tako veliko, da jim grozi zmešnjava v vseh bodočih vojnih načrtih, zlasti pa glede ustanovitve takozvane »druge fronte«. Se par minut pred prihodom Churchilla v Belo hišo v Washingtonu, so tajili prezidijalni uradniki, da je pričakovati »važne napovedi«. Rooseveltov tajnik Early je nato o polnoči sklical v Washingtonu se nahajajoče zastopnike tiska ter jim je sporočil Churchillov uradni obisk.

Kakor je bilo pričakovati, so Angleži v svojih poročilih prikazali Churchillovo beraško romanje kot »važen preobrat«, v resnici pa so anglosaksonskim narodom nasipali v oči novega peska, da bi tako prikrili svoj katastrofalni položaj. Tega položaja pa ne morejo spremeniti s posvetovanji, ker ga določa orožje osovinskih sil. Sestanek med Churchillom in Rooseveltom ni nikako znamenje moči, temveč izraz najgloblje obupa.

Danes pač ni nikogar, ki bi verjel, da je Churchill odpotoval v Washington k razgovorom »o zmagi«, kakor je to izblebetal del angleškega tiska. Po padcu Tobruka so morali tako angleški kakor tudi ameriški listi priznati, da so porazi na vseh frontah skupno s katastrofalnim pomanjkanjem trgovskih ladij pritisnili svoj pečat na washingtonski sestanek. Da bi se Roosevelt in Churchill vsaj nekoliko sprostila zadrege, v katero sta zašla, sta izdala 23. t. m. uradno poročilo o svojih raz-

mogoče. Najbolje vozi še tisti, ki opazuje položaj s treznim realizmom in ki se ne da motiti v svojih jasnih spoznanjih niti od nevéčnosti in ne od srečnih okolnosti. Mi vemo prav natančno, kje stojimo in kam hočemo. Sovražna stran ne vé niti enega niti drugega. Zato bo v prihodnjih tednih in mesecih doživela zelo neljuba iznenadenja.

govorih. To poročilo, v katerem mrgolijo puhle fraze in v katerem se zrcali vsa onemoglost pluto-demokratov, se glasi takole:

»Prezident in ministrski predsednik nadaljujeta s podporo visokih vojaških, mornariških in letalskih strokovnjakov v Washingtonu svoje razgovore, ki so pričeli pretekli petek. Cilj, ki jima lebdi pred očmi, je najvišja koncentracija zavezniških vojnih sil proti sovražniku ob čimprejšnjem terminu, obenem pa želita izravnavo — v kolikor treba — in vglášenje vseh ukrepov, ki so bili v zadnjem času storjeni, da bi tako še nadalje razvili in vzdržali vojne napore združenih narodov.

Seveda je nemogoče, izdati kakršno koli poročilo o poteku pogajanj. Vsaka tozadevna neuradna izjava more temeljiti potemtakem le na domnevah. Med vsemj udeleženci vlada popolno soglasje in največja harmonija v obravnavanju obsežnih in težkih nalog, ki so pred nami. Cela vrsta pomembnih posameznosti, ki jih je pismenim potom le težko rešiti, je bila urejena s strani odgovarjajočih tehniških uradnikov in konzultacij s prezidentom in ministrskim predsednikom.

Ze dolgo nismo čitali izjave, ki bi povedala mani kot ta washingtonska molitvica tistih, ki ne vedo, kako bi se rešili iz svojega zamotanega vojnega položaja. Če zadržujeta Churchill in Roosevelt, da ni mogoče izdati poročila o razgovorih, je to povsem nepotrebno. Svet že itak pozna težave, s katerimi se morata boriti oba vojna hujskača.

Kako velika je Churchillova stiska, je povedal časopis »New York World Telegram«, ki piše sledeče: »Kar morejo storiti Zedinjene države, da bi popravile vojaško in politično škodo, ho odločil Roosevelt. Churchill je prišel v Washington, kjer bo izvedel, kar se bo sklenilo.« Ves ameriški tisk je kljub washingtonskim razgovorom v znamenju vojaških dogodkov. Tako piše citirani ameriški list sledeče: »Hitler je spremenil svetovni vojaški položaj v teku treh tednov, ker se dogajanje na afriški fronti udeležuje tudi na ostalih frontah«. List »Washington Star« piše pod vtisom padca Tobruka, da se je tehtnica usode nevarno nagnila na nasprotno stran. Učinek Rommelove zmage v Libiji je resen ne samo na strateškem, temveč tudi na diplomatskem polju. »New York Post« pa piše: »Nesreča v Libiji lahko pokoplje vse upe na drugo fronto v letu 1942.«

Kakor je razvidno iz teh ameriških glasov, nimata Roosevelt in Churchill niti ene dobre zvezde. Njuno sklepanje je prazna tolažba. »

Tajna pogodba med Molotom in Churchillom

Svedski časopis »Goeteborgs Morgenpost« je objavil pretekli torek senzacionalna razkritja, in sicer gorostasne posameznosti tajne pogodbe, ki sta jo v Londonu sklenila Churchill in Molotov. V pogodbi, ki je satanski program boljševiske vladohlepnosti in angleške nesramnosti, izročajo vso Evropo boljševiskom. Pogodba vsebuje sledeči dogovor:

1. Načelno se priznava sovjetske zahteve glede varnosti in strateških mej napram Finski, Baltiku, Poljski in Romuniji. Glede Irana je bila napravljena posebna pogodba.

2. Največ področij, ki leže ob sovjetskih mejah ali v bližini Sovjetske Unije, med njimi Finska, razni deli Severne Skandinavije, Češkoslovaška, Romunija, Bolgarija in Jugoslavija se priznavajo kot sovjetsko interesno področje.

3. V zaščito pred bodočimi napadi osovinskih sil se priznava Sovjetski Uniji pravica, pridobivati oporišča in ustanavljati garnizije potom najemniških pogodb. Sovjetski Uniji se nadalje zajamči prost prehod iz Vzhodnega morja v Severno morje ter iz Črnega morja v Sredozemsko morje.

4. V dodatku k členu 3b, ki daje zaveznikom pravico posebnih varnostnih ukrepov proti novim napadom po vojni, se priznava Sovjetski Uniji v sporazumu z Anglijo pravica izvajanja vojaške in politične kontrole nad Finsko, Nemčijo, Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo.

5. Oba pogodbenata dela se obvezujeta skrbeti za to, da se po vsej Evropi dokončno odstrani nacionalsocialistični in fašistični režim ter slične vladne sisteme.

Razun omenjenega dodatnega protokola je bila v Londonu sklenjena tudi tajna pogodba o vojaških ukrepih, ki so potrebni za ustanovitev »druge fronte«. Posameznosti tega protokola, ki je radi čisto vojaškega značaja absolutno tajna zadeva, preko najozjega kroga niso nikomur znane.

Kako so prijeli praške atentatorje

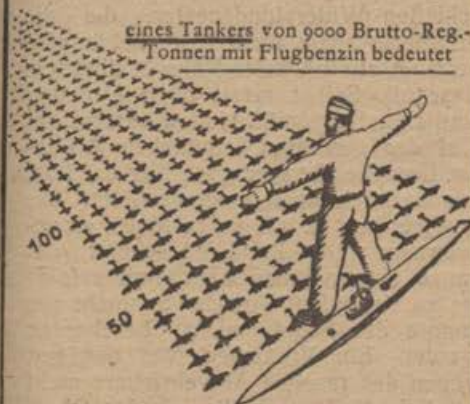
Reichsführer SS in šef nemške policije je izdal sledeče uradno poročilo:

»Atentat na SS-Obergruppenführer-ja Heydricha sta izvršila dva možka. Eden izmed njiju je vrigel bombo, drugi pa je poskusil streljati z angleško strojno pištolo. Obsežna policijska preiskava, zlasti na osnovi predmetov, ki sta jih pustila storilca na mestu atentata, oziroma vrgla proč na begu, je dovedla do ugotovitve, da je šlo pri atentatu za sledeče osebe: 1. Jan Kubiš, roj. 25. junija 1913 v Unter-Wilimowitz-u, okraj Trebitsch, bivši četo-

DIE VERSENKUNG

eines Tankers von 9000 Brutto-Reg-Tonnen mit Flugbenzin bedeutet

13 Tage kein Flugbenzin für 1000 englische Flugzeuge

Scherl-Bilderdienst-M.

Der Verlust, den der Feind durch die Versenkung eines Handelsschiffes erleidet, ist in dieser Zeichnung wirksam dargestellt. Das Beispiel ist aus Wandtafeln entnommen, die in der jetzigen großen Berliner Marineausstellung zu sehen sind.

vodja nekdanjega češkoslovaškega pešpolka 34, nazadnje kmetovalec v Unter-Willimowitz-u. Kubiš je vrgel bombo. 2. Josef G a b č i k, roj. 8. aprila 1912 v Poluvsicu, okraj Sillein, bivši četovodja pri nekdanjem češkoslovaškem pešpolku 11, nazadnje skladiščnik neke kemične tvornice v Silleinu. Gabčík je imel strojno pištolo.

Oba sta emigrirala po ustanovitvi protektorata na različnih potih v Anglijo, kjer ju je centrala morilcev Beneša dala na razpolago Angležem v svrhu izvežbanja kot padalna agenta za sabotažo in teroristična dejanja. Oba atentatorja sta bila z morilnim orožjem, ki se je deloma našlo na mestu atentata, ter z izrecnim nalogom, da ubijeta ~~Waffen-~~Obergruppenführerja Heydricha, v noči na 29. december 1941 izkrcana iz nekega angleškega bombnika v bližini mesta Pilsen. Iz istega letala so vrgli v bližini Podiebrada še nadaljnje pomagače, med njimi nekega Josefa Valčíka, roj. 2. novembra 1914 v Smolinu, okraj Ungarischbrod. Valčík je bil pravočasno prijeto in 18. junija 1942 ustreljen. Bil je bivši četovodja nekdanjega češkoslovaškega pešpolka 22, nazadnje pa usnjarski pomočnik v Batovu pri Zlinu. Agentje, ki so bili postavljeni na tla na dveh mestih, so našli pri raznih čeških rodbinah zavetišče in podporo ter so se zvezali z različnimi češkimi agenti, ki so bili izkrcani iz angleških letal.

Kakor je pokazala preiskava, je bil atentat pripravljen po načrtu, s po-

Vladno izmikanje v Spodnji zbornici

Pretekli torek je Attlee podal v londonski Spodnji zbornici vladno izjavo o položaju v Libiji. Prečital je neko poslanico generala Auchinlecka, ki skuša težak poraz pri Tobruku olepšati in zmanjšati. Attlee je najprej opisal potek borbe za Tobruk, nato pa je označil dejstvo, da je bil ujet velik del posadke, kot težak in nepričakovan udarec. Attlee je dejal dobesedno: »Položaj je težaven, toda borba v bizi se nadaljuje. Na bojnem polju imamo še vedno močne čete. Prispela so tudi že obsežna ojačenja suhozemskih in letalskih sil.«

Attlee se je nato baval s položajem v Sredozemskem morju. Po znanem angleškem receptu je priznal tudi majhen del izgub, ki so nastale v zadnjem ča-

su pri napadih na angleške spremljave. Po njegovem poročilu je Anglija izgubila eno lahko križarko, štiri rušilce in dve spremljevalni ladji. Končno je Attlee izjavil, da bo Spodnja zbornica po želji dana možnost za razpravo o Sredozemskem morju. Priporočil pa je poslancem, naj še počakajo par dni, da se bo vlada lahko še natančneje izjavila.

»Daily Herald«, glasilo delavske stranke, je mnenja, da bo Churchillova vlada doživela v Spodnji zbornici pravcato zaslisevanje. Churchill da bo konfrontiran z zelo kritičnim parlamentom. Vsled zadnjih dogodkov je bila avtoriteta vlade v parlamentarnih krogih precej podkopena. Položaj pa je še bolj kompliciran vsled odsotnosti ministrskega predsednika.

Francija mora podpirati Nemčijo v njeni borbi

Iz Vichyja poročajo: Francoski vladni šef Pierre Laval je imel v ponedeljek zvečer govor, ki so ga prenašale vse francoske radio-oddajnice. V začetku svojega govora je dejal, da si vlada prizadeva izboljšati prehranjevalno stanje dežele. Francija — tako je nadaljeval Laval svoj govor — ni storila prav, da leta 1918. z Nemčijo ni sklenila pametnega miru. Prav tako krivično je bilo, da je Francija l. 1939. napadla Nemčijo. Sedaj mora Francija nositi posledice te vojne. Govornik je nato dejal, da ima trdno voljo, ustvariti za bodoče zaupljive odnose do Nemčije in Italije. Nemčija se bori sedaj na vzhodu za vso Evropo. Naloga Francije ni samo v tem, želeti zmago Nemčije, ona mora Nemčijo tudi podpirati, in sicer na polju in v tvornicah.

Laval je nato pozval francoske delavce, naj gredo na delo v Nemčijo, ker bodo na ta način pospešili odpust francoskih ujetnikov v Nemčiji. V Nemčiji bodo našli mnoge francoske delavce, ki so tamkaj že dolgo časa zaposleni. Laval je prosil francoske delavce, naj se odzovejo njegovemu pozivu, ke-

morajo uvideti, da gre za več kot samo za vsakdanje življenje Francije. Francija — tako je povdaryl Laval — ne more pasivno in ravnodušno gledati ogromnih žrtev, ki jih doprinaša Nemčija v cilju ustanovitve Nove Evrope. Ta vojna namreč nima sličnosti z dosedanjimi vojnami. Kar se danes odigrava, je revolucija, ki naj ustvari nov svet. Režima, ki bo nastal v Franciji, se nimajo delavci prav nič bati, pač pa imajo mnogo upati. V vsej Evropi bo nastal socializem. Ob koncu svojega govora je podčrtal Laval še dejstvo, da se zamore človek in narod dvigniti iz brezna nesreče samo na ta način, da stopi na pot hrabrosti.

Pozdrav vseh zavednih Spodnještajercy je

„Heil Hitler!“

močjo medtem aretiranih čeških prebivalških krogov, izvršen pa je bil dne 27. maja na že uradno objavljen način. Vsled številnega pričevanja češkega prebivalstva, ki je rodilo deloma zelo dragocene podatke glede sledu, je ugotovila Tajna Državna policija v Pragi po nadaljnjih poizvedbah tekom dne 17. junija prve pozitivne momente glede skrivališča storilcev. S pomočjo čeških padalskih agentov, ki so se sami prijavili, je bilo ugotovljeno skrivališče v cerkvi Karla Boromeja v Pragi. Tu so se storilci skrivali z drugimi padalskimi agenti. Skrival jih je duhovnik, ki je bil medtem že aretiran. Praška podružnica Tajne Državne policije je v ranih urah 18. junija izvedla svojo akcijo.

Morilci, ki so se v cerkvi v pravem smislu besede zabarikadirali, so se skušali aktivno upreti s pištolami in ročnimi granatami. V obrambi tega odpora je uporabila Waffen-SS ročne granate ter je ubila več teroristov, med njimi tudi oba morilca. Med ubitimi se nahaja razen že imenovanih, tudi poročnik bivšega čehoslovaškega planinskega pešpolka 2, Adolf Opalka, rojen 24. januarja 1915 v Roschitzu.

Vstoto 1 milijon RM, ki jo je razpisala nemška vlada kot nagrado in nadaljni milijon RM, razpisan od protektoratske vlade, se bo v prihodnjih dneh razdelilo številnim češkim pomagačem kot viden znak zahvale in priznanja za najdbo storilcev.

PK.-Aufn.: Kriegsbericht Schmidt-Schaumburg (Wb.)

Das Dorf in der Hauptkampflinie.

Immer wieder das Ziel der Artillerie, der schweren Infanteriewaffen, hebt es sich an vielen Stellen nur als Trümmerhaufen vom Erdboden ab. Und doch verbergen die zusammengestürzten Dächer, eingebrochenen Wände zumeist gut ausgebaute Verteidigungsgräben und stark befestigte Erdbunker.

Die Kämpfe vor Sewastopol

Von Kriegsbericht Josef Lieder.

(P. K.) Die Kämpfe vor Sewastopol in diesen Tagen gehören zu den härtesten Schlachten des Krieges im Osten. Während sonst die Grenzenlosigkeit des Raumes unermeßliche Planungen kühnsten Maßstabes erforderte und ermöglichte und in einem atemberaubenden Bewegungskrieg einer geschickten und wagenden Führung größte Umfangsoperationen gestattete, stehen hier die deutschen Divisionen auf engem Kampfraum gegen ein Wall von Beton, Eisen und Geschützen, hinter denen sich der Feind fast bomben- und granatensicher unsichtbar verborgen hält, wartend, lauernd, mit der Sicherheit dessen, der vermeint, daß ihm nichts geschehen könnte.

Es hieße allzu Bekanntes wiederholen, wollten wir hier neuerdings auf die Materialisierung der Truppenführung durch das Sowjetsystem hinweisen, die uns freilich mit ihrer überlegenen Masse, Waffen und Material manchen harten Tag bereitet hat, aber dabei bleibt es auch, und der entscheidende Erfolg war stets auf unserer Seite. Und das gleiche wiederholt sich jetzt vor Sewastopol. Hier haben die 20 Jahre Sowjetherrschaft zweifellos ihr Bestes getan, um mein von der Natur begünstigtes Gelände mit der verschwenderischen Maße unerschöpflichen Materials zu einem einmaligen Beispiel moderner Festungswerke zu machen.

Es ist ein Grundfehler der bolschewistischen Materialstrategie, daß sie immer glaubt, im Kampf Mensch gegen

Bunker, müsse immer der Beton Sieger bleiben, ebenso wie sie sich in den offenen Feldschlachten verrannt hat, als sie dachte, 50 Divisionen müßten doch stärker sein. Mochte das Sperrfeuer der vereinigten Sowjetischen Batterien noch so dicht sein, Flakgeschütze kamen doch an irgendeiner Stelle durch und setzten in direktem Beschuß auf kürzeste Entfernung einige Bunker außer Gefecht, und der Angriff der Infanterie konnte wieder weiter vorgetragen werden. Mochten noch so viele Flakwolken den Himmel wie mit einem getupften Schleier überdecken, unsere Sturzkampfflieger stoßen dennoch in fast senkrechtem Flug bis auf wenige hundert Meter über den Boden herab. Und ihre Bomben rissen immer größere Lücken in das Verteidigungssystem der Bolschewisten. Schließlich haben aber auch wir die Waffenmassen einzusetzen, wenn es not tut, nur setzen wir sie sinnvoll ein und nicht mit jener verschwenderischen und zwecklosen Hemmungslosigkeit, die sich nur eine Führung erlauben kann, die gewohnt ist, Menschenleben skrupellos und in grauenhaften Mengen zu verbrauchen.

Mit Absicht haben wir das Beispiel eines Flakgeschützes erwähnt, weil gerade die Flakartillerie im Kampf vor Sewastopol als Beispiel dafür gelten mag, wie sehr die persönliche Entschlußkraft und die nur aus der soldatischen Persönlichkeit erklärbare taktische Sicherheit und Schnelligkeit auch hier wieder über die Macht der Masse der Kanonen und Munition überlegen blieb. Ein Oberleutnant führte einen Flak-Kampftrupp, der sich bei den Kämpfen im Nordabschnitt der Sewastopol-Front besonders hervortat. Er

sollte erst von einer Schlucht aus mit einem Geschütz und einem leichten Flakzeug den Kampf der Infanterie unterstützen. Solche Art Kampftruppen sind fast immer Unternehmungen, bei denen es hart auf hart geht. Während die Artillerie in ihren Feldstellungen verbleibt, ziehen die Geschütze des Flak-Kampftruppen kurz hinter den ersten Linien der Infanterie her und beschießen Widerstandsnester, die die Infanterie allein nicht zu bekämpfen vermag, aus nächster Nähe in direktem Beschuß. Selbst meist ohne Deckung sind sie naturgemäß binnen kurzem das Ziel der gesamten feindlichen Artillerie. Das Gleiche war auch hier der Fall, nur dadurch noch erschwert, daß die Sowjets hier ja auf jeden Meter eingeschossen sind. Zunächst scheint das ganze Unternehmen überhaupt erfolglos zu verlaufen. Von der Schlucht aus konnte der Feind nicht beschossen werden. Ein Vorziehen war dagegen wegen des raschen Abwehrfeuers nicht möglich. Da entschloß sich der Oberleutnant auf einen anderen Weg durch das gleichfalls vom Feind eingesehene Gelände an die Bunker heran zu kommen. Dort war wieder die gleiche Lage. Rechts und links der Straße näherte sich das Feuer schwerer Brocken. Da wagte der Oberleutnant alles. Er ließ aufsitzen, preschte mit einem Geschütz, so schnell es ging, durch das Feuer hindurch, protzte ab, sobald er in günstiger Schußposition war und eröffnete das Feuer. Dazwischen durch wieder Stellungswechsel oder aber auch, wenn das Feuer zu heftig wurde, kurz in Deckung gegangen, und dann wieder geschossen. Auf diese Weise gelang es ihm binnen kurzem sechs Bunker zu zerstören, außerdem konnte er im Verein mit dem leichten Flakzug

Kriegsbericht Schambortzky (Wb.). Einsatz eines Pionier- und Minenzuges.

eine Reihe von Feldstellungen, Maschinengewehrnestern und Feldbatterien außer Gefecht zu setzen.

Auch an anderen Kampfabschnitten waren Flak-Kampftruppen eingesetzt. Sie sind fast immer die ersten schweren Waffen, die der Infanterie folgen. Pioniere müssen ihnen erst den Weg freimachen. Es gehört viel Kunst und Ruhe dazu, das Geschütz durch die enge Gasse zu schleusen, die von den Pionieren entmint wird. Geringfügige Abweichungen genügen, das Geschütz in die Luft fliegen zu lassen. Zudem ist hier im Nordabschnitt das Gelände völlig unübersichtlich. Nichts als langgestreckte, dichte, mit Laub und Buschwerk bestandene Hügelflächen, die von zahllosen Bunkern und Gräben durchsetzt sind, in denen, während schon die Flakgeschütze vorziehen, noch zum Teil die berüchtigten bolschewistischen Scharfschützen hocken und mit Maschinengewehren aus dem Hinterhalt feuern. Dann wieder brechen, während die eigene Infanterie in einigen hundert Metern Breite hinter der Feuerwalze der Artillerie vorgeht, seitwärts davon sowjetische Kompanien unter dem Feuerschutz ihrer Artillerie vorgehen und greifen von der Seite her an. Oft ist es in solchen Situationen nur mehr die ungeheure Feuerkraft leichter Flakgeschütze, die die Lage rettet. Dann der ununterbrochene Hagel der sowjetischen Artillerie. Immer wieder schlagen heulende Geschosse in der Nähe ein und trillern die Geschosse der Granatwerfer.

Das ist etwa die bolschewistische

PK-Aufn.: Kriegsbericht Langner (Wb.).

Drohend ragt das Rohr einer ungarischen Pak Anrollenden Sowjetpanzern wird hier Tod und Vernichtung gebracht.

Rechnung: Jeder Meter Boden ein Feuer- und stahlspeiende Hölle unerbittlich, unbeirrbar, wie der Mechanismus einer Riesenmaschine. In der auch die Soldaten nichts anderes als persönlichkeitslose mechanisch funktionierende Teilchen sind, die in ihren Erdlöchern kauern und schießen, solange sie ein Gewehr in Händen haben, auch wenn sie schon längst hinter der Front sind. Diese Rechnung kostet Opfer, bitter harte Opfer, aber sie geht trotzdem nicht auf. Es fehlt hier ein Faktor — der eigene persönliche Wille, die verantwortliche Entschlußkraft, die

überlegene Zähigkeit — kurzum alles das, was der deutsche Soldat auch vor Sewastopol wieder, wie überall einsetzt und mit Erfolg eingesetzt hat, als seine ewige, beste Waffe. Von der bolschewistischen Rechnung bleibt zuletzt nichts übrig als Trümmer und Berge von Leichen, deren übler Geruch schon jetzt nach wenigen Tagen über den Wäldern des Nordabschnittes hängt, wie die gelbgrauen Rauchschwaden der Bomben unserer Sturzkampfflugzeuge, die wir noch viele Kilometer von der Front entfernt am Himmel von Sewastopol sehen.

Italienische Severna Afrika

Zadnji zmagoviti boji nemških in italijanskih vojnih sil v italijanskih kolonijah v Severni Afriki, ki so vrhovnemu poveljniku obeh osovinskih čet, nemškemu Generaloberst-u, danes že Generalfeldmarschall-u Rommel-u, prinesli uničevalne poraze nad Angleži, so brezdvomno tudi med našimi bralci zbudili zanimanje za te afriške pokrajine.

Ime Libija, kakor se na kratko naziva italijanska kolonija v Severni Afriki, ima svoj izvor pri starih Egipčanih, ki so ta naziv izročili starim Grkom. Libija, so Italijani nazivali tudi to svojo kolonijo od leta 1912 do 1919, nakar so jo razdelili v dve samostojni koloniji in sicer v Kirenajko in Tripolitanijo. Do leta 1912 sta ti dve koloniji pod imenom Libija bili pod oblastjo takratne carske Turčije, ki jo je pa po tripolitanski vojski, v kateri so zmagali Italijani, morala odstopiti Italiji.

Kirenajka meri od leta 1919, odkar je postala samostojna kolonija 190.000, z neobjudenim ozemljem 740.000 kvadratnih kilometrov s kakimi 240.000 prebivalcev, od katerih bo kakih 15.000 Evropejcev. Glavno mesto Ki-

renajke je Bengazi, ki šteje kakih 50.000 prebivalcev. Od teh je razen vojaštva navadno bilo okrog 10.000 Italijanov. Mesto je važna morska luka, carinsko pristanišče ter izhodišče važnih karavanskih cest. Pristanišče je peščeno ter uvažava bombaževino in tekstilije, izvažava pa sladkor, govedo, žito, morsko sol in gobe. Drugo važno mesto Kirenajke je Kirena, ki je bilo že 630. leta pred našim štetjem po Grkih naseljeno in leži 15 km daleč vzdaj od svojega pristanišča Apolonija.

Prebivalstvo Severne Afrike tvorijo Arabci, Berberi in Turki, ki so močno pomešani s črnim plemenom. Vmes so seveda tudi židje in Italijani. Bavijo se s poljedelstvom, živinorejo, pridobivanjem morske soli ter s trgovino.

Italijanska Severna Afrika meji ob Sredozemsko morje in ob Egipt, kar predstavlja jabolko razdora med italijanskimi in britanskimi interesi. Velika Britanija ima v Egiptu, ki je do neke meje samostojna država, svoje vojaške pozicije, ki ji naj pomagajo držati in obvladati njeno morskó cesto po Sredozemskem morju, ki je najbližja morská pot v Indijo. Ni čudá, da so se v sedanji vojni boji za Kirenajko vodili že, v takih obsegih, da je

PK-Aufn.: Kriegsbericht Hermann (Wb.).

Die Infanteriespitze stößt wieder vor. Pak hat einen Sowjetbunker niedergeworfen. Die Infanteriespitze stößt wieder vor — der Angriff rollt weiter.

GOSPODARSTVO

Povečajte pridelke ogrščice in repice

Mast je razen kruha, krompirja in sočivja temelj prehrane. Kljub omejitvi v potrošnji, ki jo zahtevajo vojne razmere, se ljudstvo ne more odpovedati gotovi količini masti. Danes smo v tem pogledu navezani popolnoma na samega sebe, na lastno produkcijo, torej na to, kar nam domača zemlja pridelava. Brez dvoma je, da nam je danes žival, ki nam daje mleko iz katerega izdelujemo maslo, naš največji izvor masti. Seveda gre tukaj za nekakšen proces spremembe, pri kateri se zgubi marsikatero redilno vrednost.

V tem pogledu so rastline, ki nam dajejo olje, bolj racionalne. Pri pokrmiljenju hektarja rdeče detelje kravam mlekaricam pridelamo 91,8 kg masti. S hektarjem ječmena, ki smo ga pokrmili svinjam lahko računamo na pridelek 89,3 kg masti. Hektar zemlje krompirja, ki smo ga pokrmili svinjam, nam pa da že 170 kg masti. Vse te račune pa poseka ogrščica, iz katere lahko pridelamo iz enega hektarja 600 do 800 kg masti. To pove vse in bilo bi odveč še posebej govoriti, zakaj je gojitev oljaric ravno sedaj med vojno tako velike važnosti. Reichsmarschall Göring je označil že ob izbruhu vojne povečanje in razširjenje gojitve oljaric za najvažnejšo nalogo nemškega kmetijstva.

Ta parola je tudi naša pravilen odmev. Že v gospodarskem letu 1940/41 smo dosegli 225.000 hektarjev. Kljub hudi in dolgi zimi, ki je letos prizadelo tudi oljaricam, moramo brez pomisleka vse to preiti ter storiti vse, kar je v naših močeh za razširitev pridelovanja oljaric. Preskrba masti nas sili k temu in naj ne bo kmeta, ki bi se v današnjih časih na tem za življenje najbolj važnem področju umaknil.

Libija, ki je pravno italijanska zemlja, že večkrat menjala lastnika. Borbe za to puščavsko pokrajino so se vodile doslej z izmenjajočo srečo ob obalnih bazah. Mesta kakor Bengazi, Derna, Bardija, Bomba, Tobruk, Solum itd., so igrala važno in lahko bi se reklo skoraj edino vlogo. Angležem je pač šlo, da bi po zavzetju Kirenajke, Italijanom odvzeli še drugi del Libije, to je takozvano Tripolitanijo, kar so jim sedaj nemške in italijanske kolone verjetno za vedno prekrižale. General Rommel je, kakor znano, v duhovito zamišljeni in bliskovito izvedeni ofenzivi uničil in pomedel s vsemi britanskimi armadami, ki so se držale italijanskega ozemlja. Kar ni ujel in pobil, je prepodil proti Egiptu in menda se Angležem že v samem Egiptu tresejo hlačke nad golimi kolena, pred morebitnem nadaljevanjem Rommelove ofenzive v smeri proti Egiptu. Trenutno je italijanska Severna Afrika v rokah Nemcev in Italijanov, tako da je celotni gornji del Sredozemskega morja pod kontrolo sil osovine, ki bodo Britancem zelo oteževali, najbrž pa tudi v celoti onemogočili vsako morskovo vožnjo po istem.

Končno je tudi jasno, da je zima škodovala tudi drugim rastlinam in ne samo oljaricam in da to ne more biti merilo za gospodarski pomen nekega pridelka.

Gojitev oljaric je stvarno tudi v normalnih časih ne samo v narodno-gospodarskem, temveč tudi v kmetijskem pogledu zelo važna. Kakor setev, tako je tudi žetev oljaric v času pred drugim žitom, kar pomaga urejevati in olajševati delo. Naše oljarice imajo tudi globoke korenine in mnogo listja ter predstavljajo izborne rane pridelke, ki nam izpraznijo njive in napravijo prostor za jesensko krmno. Nudijo nam tudi prednost, da se njive pravočasno uredi za prezimnino.

Setev oljaric je danes za kmetijstvo tudi v gospodarskem pogledu priporočljiva. Vsaka kmetija, ki bo v novem pridelovalnem letu svoje njive oljaric povečala preko pridelovalnega leta 1940/41, dobi za vsak tak hektar še posebno dodelitev 30 kg čistega dušika. Res je, da so letos za povečanje ljudi težave, kakor na primer, da ni več najboljšega ranega pridelka, zimskega ječmena. Mogoče bo pa ogrščico že po ranem krompirju spraviti v zemljo, nadalje po ranem letnem ječmenu, grahu, lanu, zimskih vmesnih pridelkih, tu in tam pa tudi po rži. Tudi po lucerni in detelji pride ogrščica v poštev, če se je njive po prvi košnji preoralo. Iz teh maloštevilnih primerov se vidi, da se za bodoče pridelovalno leto 1942/43 lahko na neki način najde izhod ter pridelava ogrščico.

Vprašanje povečanja produkcije zimskih oljaric je za našo preskrbo masti tako ogromne važnosti, da se mu noben kmetovalec ne more in tudi ne sme izogniti. Vsi naj že sedaj izdelajo tozadevne načrte ter predpriprave za nakup potrebnega semena in gnojila.

GOSPODARSKE VESTI

× Vinska trta v Italiji mnogo obljubljuje. V vseh italijanskih vinorodnih krajih so se vinske trte letos dobro razvile. Pobiranje škodljivcev se načrtno nadaljuje.

× Hrvatska je uredila pri svojem poslaništvu v Budimpešti oddelek za gospodarske zadeve, ki bo zastopal hrvatske gospodarske interese na Madžarskem.

× Racioniranje mesa na Švedskem. Na Švedskem bodo s 1. julijem t. l. tedensko porcijo mesa znižali za 25% dosedanje količine. Vsak potrošnik bo dobil tedensko 157 gramov mesa brez kosti ter še neko malo kofičino konzerviranega mesa.

× Hrvatska bo izboljšala bosansko živinorejo. Hrvatski kmetijsko ministrstvo namerava dvigniti storitvene zmožnosti in donosnost živinoreje v Bosni. Predvsem bo izboljšati takozvano bosansko rušagovo, ki predstavlja bolj malo planinske plemene. Kakor govedo, tako nameravajo v plemenskem pogledu izboljšati in dvigniti tudi bosansko ovco, ki jo poznamo pod imenom pramanke. Bosna bi naj dobila tudi zavod za živinorejo in mlekarstvo ter mlekarstvo in sirarsko šolo. Produkcijo cvčjega sira se pa misli primerno povečati in ojačiti.

× Pol milijona litrov vina je nedavno izvozila Madžarska v Nemčijo. Vinske cene so za pridelovalce zadovoljive.

× Železarne Španije zaposlujejo 28.500 delavcev. Po najnovejših statističnih podatkih zaposlujejo španske fužine 28.500 parov rok. Od tega pride na province Biskajja 15.000 in na Asturijo 7.000 oseb.

× Tudi radio-oddajnice se izplačajo. Finska radio-oddajnica je nedavno objavila svojo bilanco za leto 1941, pri kateri je izkazala 1,1 milj. finskih mark prebitka ali dobička.

× Bolgarija bo gojila več tobačnega semena. V Bolgariji so leta 1941 pridelali 4500 kg tobačnega semena, kar je krilo kakih 60% domačih potreb. V tekočem letu nameravajo ta pridelek povečati najmanj za 20%, da bodo v stanu vsaj 80% lastnih potreb kriti z domačim semenom.

× Turčija pričakuje dobro letino lešnikov. Iz področja, ki leži ob Crnem morju, poročajo, da bo Turčija letos imela prav dobro letino lešnikov, ki jih navadno v velikih količinah izvažajo v druge zemlje.

× V Romuniji nameravalo pridobivati grafit. V Romuniji se pripravljajo za izkoriščanje ležišča grafita, ki se nahajajo v Valahiji. Poskuse, ki so jih delali v laboratoriji, so se baje dobro obnesli. Delo se bo pričelo prihodnjo spomlad.

× Francoski Maroko nameravajo spremeniti v bombaževe nasade. Francija, ki je doslej bila navezana na uvoz bombaža iz prekomorskih področij, namerava iz svojega Maroka napraviti zakladnico bombaža, ki naj oskrbuje francosko tekstilno industrijo. Dosedanji poskusi z gojitvijo bombaža so se dobro obnesli ter bodo že letos posadili 50.000 hektarjev z bombaževo rastlino.

Čuvajte naše lepe gozdove!

Pomagajte k skupni zmagi! V tem smo si edini in složni. Vsi hočemo pomagati, vsak na svojem mestu in v svojem položaju. O tem ni nikakšnega dvoma in boljša bodočnost, ki nas čaka, nam bo plačilo za vse te naše napore in pomoči. Pomoč, za katero vas danes tem potom prosimo, ne predstavlja nikakšno obremenitev ali povečanje storitev, temveč samo opustitev. Ta želja in prošnja se glasi: Opuščajte kajenje v gozdu in v gozdni bližini! Ne kuhajte v bližini gozdov in ne zažigajte tam nikakšnega taboriščnega ognja! Pazite na svoje otroke, da ne povzročijo v gozdu nikakšnega nerada z vžigalicami ali prižigalniki. V

gozdu ni nikakšna potreba za vžigalice, in to najmanj v rokah ali žepih nedoraslih otrok! To je današnja prošnja, treba ji je samo ugoditi in mnogo je storjenega za domovino. Gozd je dobavitelj hrane, lesa in surovin, ki se pridobivajo iz lesa. Gozd je danes nedostopnejši izvor moči in gospodarstva, kar je ravno za vojno nedosegljive vrednosti. Zavedajte se torej vaše dejanja, delajte kakor se spodobi za tovariše velike nemške skupnosti ter pomagajte tudi na tem področju za skupno zmagi! Pomagajte preprečiti gozdne požare! Čuvajte naše gozdove! Ne kadite v gozdu! Gozd je ljudska dobrina! Gozdni požar je ljudska škoda!

UMNI KMETOVALEC

Boj za zvišanje proizvodnje živeža — sedaj poleti na domačem vrtu!

Izraz „Erzeugungsschlacht“ slišimo dan za dnem. Vsi tudi že dobro vemo, ta izraz pomeni: naše prizadevanje, da si v času, ko življ od drugod ni mogoče uvažati, ali vsaj ne v dovoljni meri, skušamo sami doma s pridnejšim in smotrnejšim obdelovanjem zemlje pridelati kar največ mogoče živeža.

Naš list je že v zimskem času, in ponovno tudi spomladi, pozival čitatelje, naj se letos z vso marljivostjo oprimejo obdelovanja zemlje, in to ne samo kmetje, marveč vsi, ki posedujejo vsaj kosček domačega vrta, ali si vsaj morejo dobiti nekaj zemlje v najem.

Kdor potuje letos skozi naše kraje, lahko ugotovi, da so se ljudje temu pozivu izredno odzvali: obdelan je vsak kosček orne zemlje, razen tega pa vidimo grede — posebno v okolici mest in industrijskih krajev — tudi mnogokje, kjer je dolga leta raslo le cvetje, trava in celo grmovje.

Obdelovanja zemlje so se torej letos oprijeli vsi: delavci, obrtniki, trgovci, uradniki... Mnogi od teh niso nikoli prej imeli ni lopate, ni motike v roki. In ravno v tem je povod našemu današnjemu pisanju.

Z lopato zemljo „preštihati“, jo pognojiti, zravnati, krompir posaditi, solato posejati — to zmore vsakdo, ki ima količjak telesne delovne sposobnosti, ne da bi mogel napraviti kdovekak napak. Kvečjemu lahko drži orodje napačno v roki in dobi zato — žalje...

Toda — posejane in posajene rastline pravilno oskrbovati, zemljo za pospravljenimi prvimi pridelki pravilno vnovič uporabiti, z eno besedo, z zemljo pravilno gospodariti čez poletje — tega pa marsikdo ne zua in niti znati ne more, ako ga nikdo ne pouči.

Ker je za našo celotno preskrbo z živežem tudi pridelek na domačih vrtovih in na raznih gredah, celinah in lazih izredno pomemben — ne samo, ker zmanjšuje našo potrebo po uvažanju življ, marveč tudi, ali celo še bolj zaradi tega, ker predstavljajo na tak način v mestih in industrijskih krajih pridelana živila znatno razbremenitev prometnih sredstev (zaradi preobremenitve katerih je dandanes vprašanje prehrane težje rešljivo, kot zaradi nedostajanja življ samih) — podajemo v naslednjem nekaj najnujnejših navodil, kako je treba čez poletje ravnati s posajenimi rastlinami na domačem vrtu ali gredi; — enako seveda tudi na njivi, ako pridelujemo dotične rastline v večjem obsegu.

Obenem se bomo dotaknili vprašanja drugega pridelka, ki je vprav v domačem vrtnarstvu posebno važno.

Naš list citajo desetisoči našega ljudstva, vseh plasti in poklicev. Z naslednjimi navodili dajemo vsem možnost, da s pravilnim ravnanjem dvignejo ali celo podvojijo pridelke domačih vrtov ter tako izboljšajo svojo prehrano.

1. Poletno obdelovanje zemlje

Spomladi ali (bolj prav je: že jeseni, ali vsaj: pozimi!) smo zemljo na vrtu

globoko prelopatili, oziroma prekopali ali preorali.

Poleti pa je globoko obdelovanje zemlje napačno in celo za razvoj rastlin škodljivo, ker povzroča preveliko izhlapevanje vode in onemogoča, da bi se koreninice rastlin razvile v višjih plasteh zemlje, kjer je največ zraka in redilnih snovi na razpolago.

Torej obdelujemo poleti zemljo kar najbolj plitvo, zato pa čimvečkrat! Praviloma bi morali okopavati po vsakem močnejšem dežju, ki tla na površju zbije, tako da se napravi na površini takozvana „skorja“.

Kdor pogosto okopava, mu ni treba mnogo plet! Kajti mlad semenasti plevel, komaj vzkaljen, še ne veže s koreninami zemlje skupaj, to je, ne napravlja ruše, zato takoj ovne in pogine. Tudi korenikasti plevel končno vendarle oslabi, če zemljo pogosto okopavamo in pri tem vsakorat izkopani plevel odstranimo s koreninami vred.

Kdor pa čaka, da vrtna zemlja od plevela ozeleni in potem prekoplje zemljo prav na globoko, s tem plevelne rastline takorekoč samo presaja, posajene pa — uničuje.

Za poletno okopavanje vrtov je najpripravnejše moderno, n. p. Wolf-ovo vrtno orodje, predvsem široke motike in razne greblje, s katerimi okopavamo pravilno, hitro in — skoraj brez truda!

Nekatere vrste rastlin moramo tudi osuti, to je ko dosežejo zadostno velikost, prigrnemo rahle prsti k stebelom, bodisi samo z dveh strani, da nastanejo takozvani „grebeni“, ali pa od vseh strani, tako da nastane okoli vsakega stebra „kupček“.

Osipamo samo rastline, ki imajo zmožnost, tudi iz nadzemnega stebra odganjati koreninice. Ker je prsti, ki jo prigrnemo k stebel navadno prav rahla in rodovitna, se osute rastline močneje razvijejo in dajo lepši pridelek kot neosute.

Osipati je treba predvsem krompir, zelje, ohrovt, paradižnike, kumare in buče in še nekatere rastline.

2. Zalivanje

Vrtnarstvo brez vode je kot vojska brez orožja; nemogoče je. Hvala Bogu je za večino naših vrtnih rastlin v naših vremenskih okoliščinah dovolj pa davinske in talne vlage, namreč dovolj v toliko, da sploh rastejo in še kolikor toliko uspevajo tudi brez zalivanja.

Kdor pa hoče dobiti s svojega vrta več in boljših pridelkov — mora svoj vrt redno zalivati.

Za zalivanje je najboljša deževnica, ki jo zbiramo v kadeh, vodo iz vodovodov pa je priporočljivo pustiti, da da se v kadeh najprej pregreje in šele nato zalivamo z njo. Z zalivanjem z mrzlo vodo lahko vrtno rastline prehladimo, posebno ob vročih dneh!

Nekatere rastline (n. pr. solato) in mlade setve sploh škropimo z razpršilnikom, nasujenim na škropilno posodo ali cev; večina vrtnih rastlin pa ne prenese škropljenja, marveč jim moramo prilivati vodo okoli stebel, ne da bi zmočili liste. Posebno občutljive v tem oziru so kumare, ki začnejo zelo rade plesniti ali celo gniti, ako jih

škropimo, namesto zalivamo. Osute rastline je najbolje zamakati, to je med grebene napeljati vodo, katero zemlja vpije in jo rastline nato po potrebi črpajo iz tal. Zamakati pa ne smemo prepogosto in ne preveč.

3. Oskrbovanje nekaterih važnejših vrtnih rastlin

a) Paradižniki. Z njimi je največ dela in — najnujnejše je vprav v tem-le času! Upamo, da ste vsi k paradižnikovim rastlinam že postavili dovolj močne, vsaj 1 meter nad zemljo visoke količe in da ste paradižnike že osuli? To pa ni še dovolj!

Paradižnikove rastline je namreč potrebno med rastjo skrbno nadzirati, ako hočemo imeti pri njih uspeh in dobiček. Predvsem je nujno, da paradižnikova stebela k kolu privezujemo, s slamo ali bičjem, ako nimamo ratijevega ličja. Še bolj važno kot privezovanje stebra, pa je pri paradižniku odstranjevanje stranskih poganjkov ali „zalistnikov“. Ako hočemo namreč, da bomo dobili od paradižnikove rastline obilo, lepo razvitih in pravočasno dozorelih plodov, ne smemo pustiti, da bi nastal iz paradižnika cel grm, marveč pustimo rasti samo eno stebro, vse iz njega odganjajoče stranske poganjke pa skrbno in sproti odščipavamo. Poudarjamo sproti kajti če s tem delom zakasnim, moramo takorekoč stran vreči redilne snovi, ki so jih uporabili ti poganjki za svojo rast, razen tega odščipavanje že razvitih vršičkov moti rastlino v rasti ter zmanjšuje in slabi pridelek. Zato: odstranjujmo zalistnike sproti, čim se pojavijo!

Paradižnik potrebuje izredno mnogo toplote in izredno mnogo vlage. Ne smemo pa ga škropiti, marveč zalivati. Dnevno moramo poleti računati na vsa paradižnikovo rastlino po poldrug do dva litra vode.

Ako napada paradižnik rja, je treba nasad poškrpiti z bakreno-apeno brozgo ali naprašiti s kakšnim baker vsebujočim sredstvom. O spravljanju in uporabi paradižnikov pa bomo govorili jeseni.

b) Kumare in buče. Tudi ti dve rastlini izvirata, enako kot paradižnik, iz gorkih južnih krajev, zato sta enako občutljivi za mraz, enako zahtevni glede toplote, pa tudi glede — vode! Kumare uspevajo dobro le, če imajo dovolj hranilnih snovi (zato rastejo najbolje na kompostnem kupu!), dovolj toplote in dovolj vlage na razpolago. Tudi kumare in buče ne trpijo, da bi jim pri zalivanju omočili liste — kot rečeno, povzročijo to plesnobo in gnitje! Kumare, ki pa trpijo pomanjkanje vode in hrane, postanejo **grenke!**

Se en predlog za prihodnje leto: Posadite paradižnik bolj redko, n. pr. vrste 1.15 m vsaksebi, sredi med paradižnikovimi vrstami pa posadite kumare ali jedilne buče! Na ta način zemljo bolje izkoristite in zemlja ohrani poleti več vlage, ako jo kumare oz. buče prekrijejo.

Glede vzgoje same je pri kumarah omeniti le, da je treba, ko rastline razvijejo vsaj 4 liste, vršiček nad tretjim listom odščipniti, radi česar se rastlina bolj razraste.

Tudi plodnost kumar se poveča vsled vršičkanja, ker se razvije več ženskih cvetov. Če pa smo pozabili kumarom odščipniti vršičke pravočasno, jih sploh ne smemo! Pač pa ne smemo pozabiti, kumare osuti!

Kumare in buče (pa tudi paradižniki) so zelo hvaležne, ako jih namesto s čisto vodo, zalivamo z razredčeno gnojnico.

za vzimljenje! Seveda le gotove sorte! Razne dišave: peteršilj itd. je najbolje sejati sedaj. Ker razmeroma dolgo kalijo, pomešamo seme s solatnim, ki pre-

pripravili lla za novo setev, pa imamo sami — in na naši mizi ne v pozni jeseni ne v trdi zimi ne bo manjkalo vsakovrstne zelenjave, ki je kot živo nepogrešljiva, ne le zaradi redilnih snovi marveč še mnogobolj zaradi zdravnih „vitaminov“ ki jih vprav zelenjava v največji meri vsebuje.

S P O D N J E Š T A J E R C I !

Prispevajte dne 27. in 28. junija 1942 v zbirko za

N E M Š K I R D E Č I K R I Ž !

Prispevajmo za Nemški Rdeči Križ!

c) **Fižol.** Dve, tri napake, ki jih navadno zagrešijo naši ljudje pri pridelovanju fižola: Predvsem postavijo premočne, predebele preklje, fižolovke, tako, da se jih fižol ne more oviti, marveč se razpreza po tleh. Zapomnimo si: nad 4 cm premera fižolovka ne sme imeti! Druga napaka: preveč fižola vsadimo k posamezni preklji. Vedimo, da smo rasti ob eni fižolovki največ 6 fižolovih rastlin. Če jih posadimo več, ne pridelamo zato morda več pridelka, marveč kvečjemu manj. Zato, ako smo preveč posadili, brez skrbi odstranimo nadštevilne rastline. In tretja napaka: gnojenje z gnojnico. Fižol si pridobiva dušik sam iz zraka s pomočjo posebnih bakterij v zemlji, zato je gnojenje z gnojnico pri fižolu čisto odveč! Toliko bolj potrebno pa je gnojenje s fosforni mi gnojili in pa — skrbno rahljanje zemlje!

4. „Drugi pridelok“ in „medsadež“ na domačem vrtu

Nekaj gred na vrtu je že v prvih poletnih mesecih praznih: kjer je rasla spomladanska solata; grede, odkoder smo presadili zeljne in druge sadike; kmalu bodo prazne tudi grede, kjer je posajen zgodnji krompir.

Mnogi ne vedo kaj početi s temi praznimi gredami. Vsem takim ključemo: Le kar brez skrbi in neutegoma vse te grede vnovič prekopljite in poravnajte, saj je vendar še toliko možnosti, da ta prostor z „drugim pridelkom“ do zime še enkrat izkoristite. Naštejemo samo nekatere:

Endivijo bomo sadili; ta vrsta solate je neprecenljiva, ker se, ako jo pravilno vkletimo v jeseni, ohrani vso zimo, do marca.

Rdečo peso, ki je tudi imenitna zimska solata, bodisi pesa sama, bodisi odganjajoči listi, sejemo za zimsko rabo šele zdaj! Zgodaj sejana namreč že popoleti dozori in se ne drži čez zimo! Kupimo torej ne le endivijnega semena, marveč tudi seme rdeče pese, in oboje sedaj posejemo, da bomo s solato pozimi preskrbljeni!

Vrtno korenje se tudi zdaj poleti seje

je vzkali in služi solata kot „markirna setev“, ki kaže, kod tečejo vrste, dokler se peteršiljeve sadike ne prikažejo.

Radič, motovilec — dve izborni solati! Radič, ki ga zdaj čimprej posejemo, nam bo služil za solato v pozni jeseni; motovilec, ki ga bomo sejali šele avgusta, pa takoj, ko prekopni sneg.

Koleraba poznih vrst (Goliat itd.), ki jo še le zdaj sadimo, ne postane „lesnata“ kot sicer zgodaj sajena.

Kartijola se tudi še zdaj lahko sadi, enako ohrovti! Posebno priporočamo, da si nabavite vsaj nekaj sadik glavičastega ohrovtu in posadite z njim gredo na svojem vrtu. Ta ohrovt ostane namreč lahko čez zimo na prostem in daje izredno fino prikuho!

Zimska redkvice, ki je ne samo osvežujoča, marveč tudi zdravilna solata, se tudi zdaj seje!

Spinača je tudi zdravilno delujoča solata oz. prikuha. Zimske sorte (Eskimo, Nansen itd.) katere lahko prezimimo, sejemo v drugi polovici julija.

Tudi **jedilne buče in kumare** je še vedno čas saditi. Seveda ne bodo plovodi dozoreli, pa to tudi treba ni. Saj imamo semena dovolj od kumar in buč, ki smo jih spomladi posadili.

Tudi **fižol**, bodisi visoki, bodisi nizki, za uporabo v stročju lahko še sadimo. Posebno nizko fižolovo sorto „Saxa“, ki ima prav fine mesnate stroke, priporočajo saditi poleti, ne samo na vrtove, marveč tudi v večjem obsegu na njive vsem, ki imajo možnost, uporabiti ali vnovičiti v jeseni večje množine stročje-ga fižola.

Kot „medsadež“ lahko posadimo še zdaj med zelje n. pr. solato, ali posejemo motovilec ter tako zemljišče boljše izkoristimo.

Enako lahko med krompir nasadimo rdečo peso, ohrovt itd. Sveže posajenim rastlinam krompirjeva senca prija. Ko krompir izkopljemo, so pa sadike že vrasčene in se do zime še bohotno razrastejo.

Preskrbimo se torej s semenom v trgovini, s sadikami pri bližnjem vrtnarju; — pridne roke, s katerimi bomo

Ustanova »Das Deutsche Rote Kreuz« ali Nemški Rdeči Križ, ki služi najbolj človekoljubnim namenom: »negi in zdravljenju bolnikov in ranjencev«, priredi v soboto, dne 27. in v nedeljo, dne 28. junija, svojo prvo cestno zbirko, takozvani Kriegshilfswerk ali vojno pomožno akcijo. Naj človek misli o zbirkah kakor mu drago, gotovo in neovrgljivo je, da je zbirka Rdečega križa že po nalogah in delovanju te humane ustanove zvišana in važnejša od ostalih, za druge svrhe namenjenih zbirk. Pomagati ranjencu, negovati in zdraviti bolnika ter se truditi in mu omogočiti vrnitev zdravja, ki predstavlja največje bogastvo in srečo na svetu, je tako plemenito in dobro delo, da mu je le težko najti primere. Spodnještajerci, ki nočejo pri nobenem dobrem delu zaostajati za svojimi tovariši v ostalem delu Reich-a, se bodo po svoji znani dobrotljivosti in uvidnosti na vsak način tudi pri tej zbirki postavili tako, da bo to njim samim v ponos, drugim pa v vzgled.

Pri cestni zbirki dne 27. in 28. junija t. l. se bodo prodajale značke, ki bodo predstavljale znamenita mestna vrata desetih zgodovinskih mest nekdanje Nemčije. Za akcijo, ki se bo izvedla pa celem Reich-u, se je iz raznega materiala izdelalo 57 in pol milijonov značk, ki so izredno okusno in čedno izdelane. Mestna vrata so namreč v nekdanjih časih predstavljala nekakšne čuvarje varnosti in miru ter bi naj tudi v zmanjšani obliki sedaj naše ljudstvo spominjala, da gre v sedanji vojni tudi za varnost, svobodo in mir našega ljudstva.

Prispevajte po vaših močeh v zbirko za Rdeči križ in kupujte slike zgodovinsko važnih mestnih vrat starodavnih nemških mest! Kdor podpira Rdeči križ, pomaga zdraviti rane in bolezni naših ranjencev in bolnikov.

Novi voditelji prehranjevalnih uradov na Spodnjem Štajerskem

Landesbauernführer Hainzl je prepotoval Spodnjo Štajersko, kjer je s pristankom Bundesführer-ja Steindl-a predokazal novim voditeljem prehranjevalnih uradov v spodnještajerskih okrožjih in njihovim glavnim voditeljem uradov njihove delokroge. V svojih izvajanjih je Hainzl podčrtal voljo spodnještajerskih kmetov, ki želijo doprinesti svoj del za skupno zmago. Ostanke nekdanjega srbskega gospodarstva so dokončno odstranjeni ter je razveseljivo, kako obsežni so obnovitveni ukrepi, ki se nadaljujejo.

V poedinah okrožjih se je v njihove urade predokazalo naslednje kmetovalce:

V Marburg-u: Za voditelja prehranjevalnega urada: kmetovalca Franz-a Girstmayer-ja (Leitersberg), za glavnega voditelja oddelka II: kmetovalca inženjerja Kurt Pacher-ja (Kötsch), za glavnega voditelja oddelka III: kmetovalca Alois-a Langer-ja (Mahrenberg).

V Pettau-u: Za voditelja prehranjevalnega urada: Hans Strachill-a, za voditelja glavnega oddelka II: kmetovalca Heinrich Sarnitz-a (Leonhard), za glavnega voditelja oddelka III: kmetovalca Georg Engist-a (Treun).

V Cilli-ju: Za voditelja prehranjevalnega urada: Franz Wolf-a (St. Peter), za voditelja glavnega oddelka II: Paul Skoberne-ja (Saneck), za vo-

ditelja glavnega oddelka III: Rudolf Janitsch-a (Sachsenfeld).

V Rann-u: Za voditelja glavnega oddelka II: Heinrich Lazarini-ja (Gurkfeld), za voditelja glavnega oddelka III: Hans Pötscher-ja (Pischätz), ki je hkrati pooblaščen začasno vodstvo prehranjevalnega urada.

Dosedanji, za časa obnove na Spodnjem Štajerskem delujoči Kreisbauernführer-ji Stegmüller (Judenburg), Bauer (Voitsberg), Hinteregger (Weiz), Neuwirth (Liezen) in Hirsch (Mürzzuschlag) so hkrati razrešeni svojih dosedanjih funkcij vodstva prehranjevalnih uradov. Landesbauernführer se je slednjim za trud in delo, ki so ga prenašali in vršili, najlepše zahvalil.

Po predokazanju novih voditeljev prehranjevalnih uradov je Landesbauernführer še enkrat naštel cilje in naloge spodnještajerskega kmeta, ki jih ima poleg nemškega kmeta. To so vprašanja delavcev, stalno večanje storitev ter naseljitveno vprašanje Spodnje Štajerske. Landesbauernführer si je dal podrobno poročati o Gottschee-erjih in besarabskih Nemcih, ki so na Spodnjem Štajerskem našli svojo novo domovino in so hkrati pozvani, da sodelujejo v pridelovalni bitki.

Landesbauernführer je na svojem potovanju po Spodnji Štajerski dal še dolgo vrsto iniciativ in navodil, ki se bodo pri dobri volji spodnještajerskega ljudstva izvršili.

Reichsschatzmeister Schwarz je obiskal Spodnjo Štajersko

Reichsschatzmeister, to je po našem nekakšen vodja zaklada ali blagajne nacionalsocialistične nemške delavske stranke, Franz Xaver Schwarz, je v ponedeljek popoldne na svojem potovanju iz Graz-a, prispel v Marburg, kjer ga je prebivalstvo navdušeno sprejelo. Odredi mladine Deutsche Jugend organizacije Steirischer Heimatbund so ga postavili v svojih čednih uniformah na pločnikih ulic in pred gradom z zastavami okrašenega mesta. Dekleta oddelkov Deutsche Jugend so prišla s cvetlicami, da bi Führer-jevega sobojnika dostojno pozdravila s cvetličnimi pozdravi iz južne Štajerske. Ulice so bile natlačene ljudstva, ki je gosta željno pričakovalo. Vse je hotelo videti in pozdraviti Reichsleiter-ja Schwarza, ki je prišel prvič na Spodnjo Štajersko.

Tisočkratni »Heil« je valoval po ulicah, ko se je približal voz Reichsleiter-ja Schwarz-a med špalirjem ljudstva. Neprégljedno plapolanje zastavic s kljukastim križem in navdušeni klici so spremljali njegov voz, ki se je usta-

vil pred gradom. Gosta, ki je bil v spremstvu šefa civilne uprave, Gauleiter-ja in Reichsstatthalter-ja dr. Uiberreither-ja, je sprejel in pozdravil Bundesführer organizacije Steirischer Heimatbund, Franz Steindl, nato pa Oberbürgermeister Knaus. Reichsleiter je nato obhodil v spremstvu Gauleiter-ja Uiberreither-ja in ostalega spremstva častno formacijo oddelka Deutsche Jugend, na grajski galeriji so pa istočasno zasvirale fanfare. Pred vhomom v grad sta izročila en fantič in en deklíč gostu šopek cvetlic, nakar se je podal v slavnostno grajsko dvorano.

V slavnostni grajski dvorani so bile zbrane vodilne osebnosti organizacije Steirischer Heimatbund, civilne uprave ter za nemštvo pod tujim jarmom delujoči zaslužni Nemci. Bundesführer je pozdravil Reichsschatzmeister-a ter mu v kratkih, jedrnatih besedah podal pregled o delu in nalogah organizacije Steirischer Heimatbund v novoosvojenem Spodnji Štajerski. Reichsleiter se je lepo zahvalil za krasen sprejem, ki ga je bil deležen na Štajerskem in

Scherl-Bilderdienst-Röhr-M.

Reichsleiter Korpsführer Hühnlein gestorben.

Am Donnerstag früh ist in München Adolf Hühnlein, Reichsleiter der NSKK, Korpsführer des NSKK, Führer des deutschen Kraftfahrsports, Generalmajor und Mitglied des Reichstags, gestorben.

Spodnjem Štajerskem. Kot eden najstarejših sobojnikov Führer-ja je Reichsleiter popisal veličino nalog, ki jih morajo izvršiti ravno aktivisti. Posebne izraze priznanja je izrekel Reichsleiter ilegalnim bojevnikom, ki so z velikimi osebnimi žrtvami držali in dvigali nacionalsocialistično zastavo. Obmejni gau, kakor je Štajerska, so vredni največje pažnje in morajo kot vrata Reich-a biti vzor vsem drugim. Z željo, da bi Spodnja Štajerska tudi v bodoče uspešno nadaljevala svoje delo, je Reichsschatzmeister zaključil svoj zahvalni govor ter obljubil, da bo Führer-ju pri prvi priložnosti poročal o vti-sih, ki jih je dobil o Spodnji Štajerski.

Sledilo je predstavljanje navzočih. V neprisiljenem razgovoru se je Reichsleiter zanimal za delovna področja poedincev, o storjenem delu in bodočih nalogah.

Ko je Reichsschatzmeister Schwarz s svojim spremstvom zapustil slavnostno dvorano, ga je na stopnicah pričakal zbor mladih pevk, oddelkov Deutsche Jugend, ki so zapele nekaj štajerskih pesmi. Vidno ganjen se je Reichsleiter zahvaljeval za radost, ki so mu jo Marburger-ji izkazovali tudi vse na poti do palače Bundesführung, kjer ga je čakal častni oddelek organizacije Deutsche Jugend. Zopet so odmevale lepe pesmi štajerske zemlje in Nemčije. Govorilni zbori so mu klicali: »Prosimo Te, pridi v našo sredino!« — kar je radevolje ugodil. Med nato sledečim ogledovanjem uradov zveznega vodstva organizacije Steirischer Heimatbund je mladina neprestano prepevala in svirala. Reichsschatzmeister je bil tudi srčno sprejet, ko je zapustil poslopje in nadaljeval svoje potovanje po ostalem delu Spodnje Štajerske.

Zborovanje voditeljev brambnega moštva organizacije Steirischer Heimabund

Minulo nedeljo so imeli v Cilli-ju višji in srednji voditelji brambnega moštva (Wehrmannschaft) svoje zborovanje, na katerega je prišlo 500 mož. Govoril je Bundesführer Steindl, ki je v svojih dveh uri trajajočih izvajanjih posebno podčrtal troje misli: vero, znanje in boj. Vodje kot predstavniki 84.000 mož brambnega moštva organizacije Steirischer Heimabund morajo biti nosilci idejne baklje in prežeti neomejene vere ter dobro vedeti, za kaj gre. Iz take vere in solidnega znanja sledi logična posledica bojevitosti političnih vojakov Adolfa Hitlerja za svetovno-nazorne in politične boje, ki se jih mora udeležiti vsak. Težišče teži na notranjem držanju, ki se mu priključi zunanje, da odgovarja notranjemu. Voditelji brambnega moštva morajo biti hrusti, ki stojijo goreče in fanatično vedno v ospredju na vseh frontah in jih neodvisno v vseh položajih življenja obvladajo.

Bundesführer je nato v kritični razpravi o slovenstvu, ki predstavlja danes na Spodnjem Štajerskem samo še državno-policijski pojem, popisal obmejno misijo Štajercev, ki jo v glavnem vršijo Spodnještajerci. Naloge, ki so jih predniki vedno izvrševali, je prevzela današnja generacija. Spodnještajerci so aktivno deležni usodnih bojev našega ljudstva ter čuvajo ka-

kor so to delali nekoč že cela stoletja meje svoje ožje domovine kot nekakšen dvoriščni plot Reich-a. Niti najbližji cilji, da bi se izkoriščanje materialnih virov Spodnje Štajerske onemogočile in še dalje v tem prostoru moralo vezati naše moči, se niso uresničili, še manj pa kakšni daljnji cilji. V silnem boju za dušo vsakega posameznega Spodnještajerca, kar se najbolje izraža v brambnem moštvu, ki predstavlja veliko družino, bo tudi zadnji Spodnještajerc pridobljen za Reich in Adolf Hitler-ja. Vojaška predizobrazba tvori namreč samo delež nalog obrambnega moštva, jedro vsega pa je izvršitev povelja, ki ga je Führer izdal organizaciji Steirischer Heimabund.

Omenjajoč vzroke bojev na Spodnjem Štajerskem in njih povezanost z velikim bojem nemškega ljudstva je Bundesführer zaključil svoja izvajanja.

Apel, ki ga je vodil Oberführer Blasch in katerega se je udeležil tudi SA Gruppenführer Nibbe, so zaključili s počastitvijo Führer-ja.

Popoldne je vodja brambnega moštva SA-Oberführer Blasch izdal navodila za vzgojo in vežbanje brambnega moštva. Govoril je o skrbi vojnih žrtev ter o vodstvu in vzgoji vojakov iz svetovne vojne.

ja, ker je le on v stanu, presoditi nujnost in potrebo.

Umrli je Adolf Hühnlein

Po dolgi in težki bolezni je dne 18. t. m. v München-u umrl Korpsführer des nationalsozialistischen Kraftfahrkorps, to je vodja nacionalsocialističnih motoriziranih oddelkov, Reichsleiter Adolf Hühnlein.

Pokojnemu na čast so dne 21. t. m. v München-u v vojaškem muzeju priredili primeren žalni državni akt, ki so se ga udeležili razen pokojnikovih svojcev najvišji voditelji stranke, države, oborožene sile, predstavniki industrije motoriziranih vozil, sporta itd. Državnemu aktu je prisostvoval tudi Führer, ki je velikemu pokojniku, kot tretjemu Nemcu, podelil najvišje nemško odlikovanje, to je die Oberste Stufe des Deutschen Ordens ali najvišjo stopnjo nemškega reda. Spominski govor je imel Reichsminister dr. Goebbels. Žalna parada se je potem počasi premikala proti severnemu pokopališču mesta München, kjer je Hühnlein našel svoje zadnje bivališče. Njegovo rakev so nosili pripadniki nacionalsocialističnih odredov. Himna ter žalni pozdrav artilerije sta zaključila pogreb.

Mater! Pazite na otroke!

V zadnjem času se je večkrat zgodilo, da so otroci radi nepazljivosti svojih mater izgubili življenje, ali pa

radi lahkomišelnega postopanja z ognjem ali vžigalicami povzročili veliko škodo.

Sodišča so imela v mnogih slučajih povod, kazensko postopati proti ženam in materam, ki so radi nepazljivosti ali preobloženosti z delom prezrele in pozabile na varnost svojih malih otrok, oziroma na nevarnost, ki jo lahko povzročijo otroci, ako pridejo neopaženo do vžigalic. Kakor znano, je otrok vedno in povsod posnemalec vsega, kar vidi. Otrok govori in dela, kar vidi pri starših in starejših, in ker se otrok mora vedno z neko stvarjo baviti ali igrati, je čisto naravno, da se loti tudi vžigalic in postopa z istimi, kakor je videl svojo mamo ali sestro, če mu uspe neopaženo priti do njih. Priporoča se torej, vedno in povsod vžigalice shranjevati na krajih, ki so za otroke nedostopni in nedosegljivi. Sama prepoved, češ, to ne smeš, to je nevarno itd., še dolgo ne zadostuje. Kakor znano, je najbolj ubogljiv otrok lahko nagajiv ter v svoji otročji nevednosti povzroči nesrečo z vžigalicami.

Mnogo nesreč se zgodi tudi po kuhinjah, kjer se otroci večkrat poparijo z vročo vodo. Dogajajo se tudi primeri, kjer manjši otroci padejo v kotle in lonce z vrelo vodo, igrajoč se brez nadzorstva po kuhinjah. Taki dogodki povzročajo nesreče in škodo na zdravju in življenju ter brigo, jezo in žalost, v mnogih primerih pa celo kazni.

Nikaka tajnost ni, da so žene in matere, posebno sedaj v vojnem času, zelo zaposlene in zavzete. Kljub temu bi pa bilo nedopustno, če bi pri vsem tem zanemarjale brigo za otroke ter njih zdravje in življenje stavljale daleč za vse druge brige. Otrok je največja dobrina vsake matere in celega naroda. Torej pazite in čuvajte otroke!

Ženitovajska posojila

Seš civilne uprave na Spodnjem Štajerskem je v odredbenem in uradnem listu št. 85, z dne 12. junija 1942 objavil odredbo o dovoljevanju ženitovajskih posojil na Spodnjem Štajerskem. Pravico do ženitovajškega posojila imajo pripadniki nemškega ljudstva in nemške državne pripadnosti, ki stanujejo na Spodnjem Štajerskem ter se jim na njihove prošnje ali predloge taka posojila lahko odobri. Ta pravica velja tudi za osebe, ki imajo na Spodnjem Štajerskem nemško državljanstvo na preklie.

Poročno posojilo, ki ga odredba imenuje „Ehstandsdarlehen“ je vezano na razne predpogoje, ki jih v nastopnem prevajamo kakor jih našteva odredba sama. 1. Oba bodoča zakonca morata biti nemške ali pa rodu sorodne krvi. 2. Po svojem zadržanju morala pokazati, da sta voljna in sposobna zvesto služiti nemškemu ljudstvu. 3. Posedovati morata častne državljanke pravice. 4. Ne smeta bolovati na nikakšni telesni ali duševni dedni hibi, in na nikakšni težki nalezljivi ali življenjsko nevarni bolezni. 5. Bodoča zakonska žena mora dokazati, da je v zadnjih dveh letih, predno je z ženinom prosila za poročno posojilo, najmanj 9 mesecev bila zaposlena na Spodnjem Štajerskem ali pa

O storitvah Ortsbauernführer-jev

Storitve Ortsbauernführer-jev se večkrat ne opazi. Mogoče je to vzrok v dejstvu, da se ga šteje med mnoge v deželi, ki se redko kedaj pojavi in je le tam učinkovit, kjer so njegove naloge, njegov delokrog, v svojem lastnem področju. Te naloge so pa kljub temu mnogostranske. V dokaz za to lahko služi pridelovalna bitka. Saj so vse potrebe, ki jih je ista izvedla, bile mogoče edino s pomočjo Ortsbauernführer-jev. Res je, da Landes- in Kreisbauernführer lahko dajeta navodila in smernice, ki jih zahteva Reichsnährstand, oba skupaj pa nista v stanu, slehernemu kmetovalcu vse take potrebe tako blizu in dobro razjasniti, kakor to zahtevajo razmere in predpogoji pri poedinih kmetijah, kakor Ortsbauernführer. Ortsbauernführer je tisti, ki ima vpogled v razmere posameznih kmetij. On je tudi tisti, ki najbolje presodi, kaj in koliko lahko posamezni kmetje oddajo od svojih pridelkov, ker nikdo drugi ne pozna tozadernih razmer tako dobro kakor Ortsbauernführer.

Delokrog Ortsbauernführer-jev se je na podlagi odredbe o obvezi dodatnih delovnih moči za kmetijstva še razširil. Tu se je ravno Ortsbauernführer v skupnem delu z Ortsgruppenleiter-jem in Ortsbürgermeister-om povspel na odločujoče mesto. Obveza in uporaba teh delovnih moči sledi samo v sporazumu imenovanih treh mož, uporaba začasnih delovnih sil za pomoč pa izključno samo po navodilih Ortsbauernführer-

na področju Reich-a, to se pravi, da je bila na delu ali v službi. 6. Gospodarske razmere bodočih zakoncev morajo biti v takem stanju, da je nekoliko izgleda za sigurnost gospodinjstva. 7. Bodoča zakonca ne smeta imeti namen, presečiti svoje bivališče v inozemstvo.

Višino ženitovanjskega posojila bo določil šef civilne uprave na Spodnjem Stajerskem, ne sme pa presegati 500 RM.

Prošnjo za ženitovanjska posojila je predlagati pri občinah, kjer se nahaja bivališče ženina, in to v času, ko še zakon ni sklenjen, pač pa morajo biti že izdani oklici. Občinske oblasti nato tako prošnjo pregledajo ter stavijo predlog o višini posojila davčni oblasti, ki je za kraj bodočega stanovanja zakoncev pristojna. Davčna oblast, to je Finanzamt potem odloča o predlogu. Občinska oblast pa že sama lahko tako prošnjo odkloni, če prosilca ne izpolnita pogojev, ki smo jih zgoraj navedli pod 1. do 7.

Ženitovanjska posojila se dovoljujejo v obliki nakaznic za nakup polhišiva in hišnih potrebščin pri dovoljenih prodajalnicah in rokodelcih. Te nakaznice so neprenosljive in se tudi ne morejo zarubiti. Nakaznice, ki se imenujejo Bedarfsdeckungsscheine se po sklenjeni poroki izročijo zakonskemu možu.

Ta posojila se ne obrestujejo. Poravnava istega se vrši enodotno od dovoljenega posojila, za kar jamčita oba zakonca. Zaostale poravnalne prispevke lahko finančni uradi tudi potom upravno prisilnega postopka izterjajo. Finančni urad tudi lahko zahteva, da delodajalec zakonskemu možu pri mezdi ali plači odteguje odplačilne obroke ter neposredno oddaja na finančni urad.

Za vsakega v zakonu živo rojenega otroka obeh zakoncev se bo en del od 25 od sto od dovoljenega posojila, največ pa ostanek svote, ki je še za odplačati, spregledalo. Po vsakem porodu se lahko zaprosi za 12 mesečno prekinitve odplačevanja obrokov.

Določila o izvedbi odredbe o dovoljevanju ženitovanjskih posojil bo izdal šef civilne uprave, ki se pri tem lahko izogne veljavne prava. Šef civilne uprave je nadalje opravičen, dovoljevati izjemoma ženitovanjska posojila tudi v primerih, če niso izpolnjeni in podani pogoji, popisani v točkah 1. do 7. Tako pooblastilo lahko prenese tudi na finančne urade. Zadevna odredba stopi v veljavo dne 1. julija 1942.

Odredba o podporah za šolanje otrok

V najnovejšem uradnem listu objavljena odredba o dajanju pomoči za šolanje otrok ima niže popisana določila:

Pravico na pripomoč za šolanje otrok imajo pripadniki nemškega ljudstva, kakor tudi osebe, ki so na Spodnjem Stajerskem dobile državljanstvo na preklie, katerih družine imajo najmanj štiri otroke. Ti otroci morajo biti pripadniki nemškega ljudstva, dedno zdravi ter v duševnem in značajnem pogledu razvoja zmorni. Za otroke v v smislu te odredbe se smatra potomce, pastorko, posinovljence in pohčerkence, potomce teh oseb in rejence.

Podpora se bo dajala kot pripomoč za obiskovanje glavnih šol, srednjih šol, učiteljskih, poklicnih strokovnih šol, strokovnih šol in visokih šol na Spodnjem Stajerskem in v Nemčiji. Pripomoč za šolanje se bo dovoljevala: 1. Kot pripomoč za šolnino, za učne pristoj-

MALE VESTI

* **Erwin Kraus** — naslednik pokojnega **Adolf-a Hühlein-a**. Führer je dosedanjega NSSK-Obergruppenführer-ja Erwin Kraus-a določil za naslednika pokojnega Korpsführer-ja Hühlein-a.

* **Ranjeni vojaki so bili gostje brambnega moštva organizacije Steirischer Heimatbund**. Standarta Marburg-Stadt je v okviru skrbi za ranjene vojake, kar predstavlja v Reich-u častno službo oddelkov SA, na Spodnjem Stajerskem pa oddelkov Wehrmannschaft organizacije Steirischer Heimatbund, povabila skupino ranjenih vojakov v Marburg ter jim v Gambinovi dvorani priredila tovariški sestanek. Goste je odlično postregel urad Frauen organizacije Steirischer Heimatbund in Nemški Rdeči Križ. Sestanek je priredil vodja Standarta Marburg-Stadt, SA-Hauptsturmführer Sepp Kogelnik.

* **Obst- und Weinbauschule Marburg (Drau)**, to je sadlarska in vinorejska šola, razglašala, da sprejema učence v svoj zavod. Šolanje je praktično in teoretično. Začetek šole je sredi septembra, ponudniki pa lahko vstopijo tudi že 20. julija v šolo. Prijava za sprejem se lahko izvrši pisмено in osebno. Prošnjo za sprejem je priložiti zadnjo zaključno spričevalo, potrditvo o dveletni praksi v nekem kmetijskem gospodarstvu ali na očetovem posestvu, kar izda župan, rojstni in domovinski list, lastnoročno pisan življenjepis v nemščini, člansko izkaznico organizacije HJ ter dovolilo očeta za vstop v šolo. Za 1. letnik ni nikakršnih plačil. Stanovanje in hrano imajo pristo v lastnem dijaškem domu. V drugem letniku plača vsak učenec RM 40.— Šolnine letno in RM 35.— za hrano in stanovanje mesečno. Pri potrebi se vrednim učencem dovoli lahko pripomoč. Namen šole je, iz svojih gojencev izvežbati kmetovalce za mešane kmetije s prevladajočim znanjem sadjarstva in vinarstva.

* **Uradni dan za zamenjavo živilskih nakaznic v Mahrenberg-u**. Landrat okrožja Marburg (Drau) razglašala, da bo počeniš s sredo, dne 24. junija 1942 vsako sredo v Mahrenberg-u uradni dan prehranjevalnega urada v svrhu zamenjave živilskih nakaznic za nabavne listke ali Bezugscheine. S tem bo trgovcem, gostilničarjem in pekarnam iz občin Mahrenberg, Hohenmuthen, Saldenhofen, Wuchern, Fresen in Kappel omogočeno, da svoje odrezke

živilskih nakaznic zamenjavajo v Mahrenberg-u. Odrezke je v to svrhu kakor doslej tudi odslej prinašati nalepljene za zamenjavo.

* **Zupan in orožniki pomagajo pri košnji in sušenju sena**. V Schleinitz-u v okrožju Cilli so sedaj v času košnje in spravljaja sena tamkajšnji župan s svojimi uslužbenci ter moštvo žendamerije in pomožne policije vsakodnevno prostovoljno in seveda brezplačno priskočili na travnike ter kmetom pomagali pri delu. Tudi spravljaje žetve je doprinos za končno zmago.

* **Učni tečaj pekov v Cilli-j**. Ravno kar se vršijo v Cilli-ju strokovni učni tečaji za pekovske mojstre o peki kruha iz ržene moke. V zezi s tem se je ustanovilo tudi tovarištvo pekov in njihovih pomožnikov v okrožju. Tečaje vodi pooblaščenec gausa za pekovsko obrt, tovariš Hermann Rausch. Udeleženci z zanimanjem zasedujejo praktično peko kruha iz ržene moke, ki omogoča dober in okusen izdelek. Gre za popolnoma nov način dela, ki zahteva preosnovno vsega sedanjo načina peke. Tovariš Rausch pa ne bo pekom samo izravnal strokovno znanje in ga prilagodil današnjim razmeram, temveč vzbudil bo med njimi tudi čut za odgovornost in tovarištvo, kar predstavlja življenjsko važno nalogo njihove obrti.

* **Važno za naše bralce in prijatelje v Cilli-ju in okolici**. Našim naravnim bralcem in prijateljem naznanjamo, da se nahaja počeniš od 22. junija podružnica dnevnika „Marburger Zeitung“ v Cilli-ju, Marktplatz 12, kjer je bila nekdanj Volksbank-a. Telefonska številka je 7. V podružnici se sprejemajo naročniki in oglašaj za dnevnik „Marburger Zeitung“ in tednik „Stajerski Gospodar“, kakor tudi naročila za uradni list, to je Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark. — Istotam se nahaja tudi podružnica uradnega dnevnika „Marburger Zeitung“.

* **Velika kmetijska razstava v Cilli-ju**. Ernährungsamt Cilli, to je prehranjevalni urad, priredi v Cilli-ju v dvorani hiše »Deutsches Haus« in na prostem ozemlju v Goethestraße veliko kmetijsko razstavo »Kmečko ljudstvo pomaga zmagati v sedanjih vojni«. Razstava traja od sobote, dne 27. junija pa do srede, dne 1. julija 1942. V prostorih hiše »Deutsches Haus« se bo videlo povečanje mečnih pridevkov, gojitev krme po njivah, gradnja skladišč za žito, izboljšanje hlevov, sadjarstvo in vrtinarstvo, izreden ogled ter preprečenje nezdov v kmetijstvu. — Na prostem ozemlju v Goethestraße pa bodo obiskovalci lahko videli razstavo vaških strojev in motornih plugov, kmetijsko orodje, razne stroje za žetev in mlačvo ter orodje za sušenje sena itd. Razstava bo odprta dnevno od 8. do 20. ure. Vaški kino bo predvajal zanimive tonfilme o kmetijstvu in kulturne filme o oboroženi sili, tehniki in sportu. K stroškom prispevajo dorasli 30, vojaki in otroci pa 10 Rpf. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri Ortsbauernführer-ju.

* **Zbirajte in shranjite vojno-poštna pisma**. NS-Reichskriegerbund, to je nacionalsocialistična zveza bojevnikov, je svoje člane in njih družine pozvala, da zbirajo važna pisma, ki jih prinaša vojna pošta od naših bojevnikov z bojišč. Z zbirkami hočejo našim potomcem ohraniti dokaze nemškega frontnega in požrtvovalnega duha, ki jim naj še v poznih časih privede in slika veliko dogajanje sedanjosti.

bine in za študijske pristojbine. 2. Za stroške za življenje. 3. Kot prispevek za vožnje. 4. Prispevek k stroškom učnih sredstev.

Pomoč za šolanje otrok se bo dovoljevala samo na predlog, ki ga je principijelno treba staviti pri šoli za visokošole pa pri pristojnem finančnem uradu. Finančni urad odloča o predlogu ter izda prosilec pismen odlok. Višino pripomočkov za posodne vrste šolanja določil šef civilne uprave potom upravnega odloka.

Podpora za šolanje se izplačuje samo prosilec. Neopravičeno izplačane podpore se lahko zahtevajo nazaj, lahko se pa tudi rubežnim potom izterjajo. Pravica do izplačila podpore je neprenosljiva in nezarubljiva.

Izvedbo te odredbe izvrši šef civilne uprave upravnim potom. Odredba stopi v veljavo dne 1. julija 1942.

* Spodnještajerski kmečki fantje so položili izkušnje o kmetijskem delu. Na kmetijski šoli Grotendorf pri Graz-u so ravnokar po končanem tritedenskem tečaju izročili 40 fantom iz Spodnje Štajerske spričevala o položenih izpitih o kmetijskem delu. Za obnovo našega južno-vzhodnega področja je v gospodarskem in političnem pogledu velike važnosti, da to zemljo obdelujejo možje, ki so z isto trdno povezanost in vkoreninjenost. S takimi misli so ti mladi fantje zapustili tudi šolo, prav ponosni, da so bili sprejeti v nemško skupnost. Učni tečaj na Grotendorf-u se bodo nadaljevali. Obiskovali jih bodo mladeniči iz vseh krajev Spodnje Štajerske in tudi če eden ali drugi radi jezika ne bo z dobrim uspehom položil izkušnje, bodo šolanja za naše kmetijstvo velike koristi.

* Spodnja Štajerska v očeh učenjaka pred 189 leti. V deželnem arhivu v Graz-u se nahajajo stari rokopisi, povezani v tri usnjene knjige, ki jih je spisal profesor Johann Christian Andrá von Feyertag leta 1735 pod imenom "Die treue Steyermarkt", to je, toliko kakor "Zvesta Štajerska". Pisec opisuje v tej svoji knjigi celo deželo Štajersko v zgodovinskem ter ljudsko in domovinsko poučnem pogledu. Naše bralce bo zanimalo kako je takratni profesor in učenjak gledal našo lepo Spodnjo Štajersko, o kateri je med drugim zapisal: "Če obrnemo naše oči proti Madžarski in po celi Spodnji Štajerski, se nam naenkrat odpre vpogled na pozorišče vseh naravnih dobrot. Na prvi pogled se vidi da tukaj ni tako nepostavnih ljudi kakor se jih vidi v krajih Gornje Štajerske, Spodnještajerski ljudje niso tako golšavi in tudi ne tako nerodni in preprosti kakor Gornještajerci. Z eno besedo: Spodnjo Štajersko se lahko imenuje milostne kraje, ker kamor koli človek pogleda, povsod vidi predstavljajoče se gradove in splotja, izvrstna mesta, trge in vasi. Zrak je zdrav, nebo dobro, zemlja rodovitna, tekoče vode čiste ter polne rib in rakov. Čebele prinašajo med in vosk, gosi pripravljajo prijetno posteljno, ovce najboljše volno za obleke, purani in kapuni se kar sami od sebe ponujajo. Jerebice, fazani, divje svinje in jeleni so na Spodnjem Štajerskem delikatose kakor po drugih deželah in jih je dovolj. Sadja je v izobilju. Pošiljajo ga celo v druge dežele in še posušiti ga morajo. Popisali vina Spodnještajerske mi je nemogoče, ker se ta vina bojujejo z vsemi drugimi vini za sloves in prednost. Mnogi hočejo vino iz okraja Radkersburg postavljati na prvo mesto cele Štajerske. Jaz pa kljub temu vina iz okraja Luttenberg ne zaničujem, ker je v vseh delih sveta znano ter so ga samo pijanci razkričali, da povzroča glavobol, šumenje po ušesih in tresenje udov. To seveda ni krivo naravno vino pač pa preobilno uživanje istega. Pa tudi vino iz Marburg-a ne gre karati, ker je sladko in dobra pijača, ljudje pa postanejo od istega debeli in mastni. Okrog Marburg-a raste izvrstno sadje. Najboljše so pa debele breskve. Po zelenih logih se pase najlepša živina. Travniki dajejo najboljše krmo. Po njihvah se vidi lepo pšenico, ječmen, rž, oves, grah, fižol, ajdo, zelje, repo itd. Vsega tega je toliko, da dotični, ki bi trdil, da je Spodnja Štajerska nerodoviten kraj, Spodnještajerske nikdar videl ni." — V nadaljnjem je pisec omenil še gojitev cvetic ter limon, pomaranče in lavorik na Spodnjem Štajerskem.

* Količina živilskih nakaznic za 38. dodelilno periodo ostane nespremenjena. V preskrbi masti je spremenjeno v toliko, da je razdelitev kuhanega masla ustavljena in se bo dodeljevalo zopet margarino. Celotna produkcija masti ostane seveda pri tem nespremenjena. Potrošniki dobijo torej nižje navedene predmete v isti količini kakor v 37. dodelilni periodi: kruh, moko, meso, jedilno olje, svinjsko mast, sir, žitna prehranjevalna sredstva, krompirjev skrop, testenine, kavin nadomestek, kavin dodatek, neposneto mleko, sladkor, marmelado, umetni med in prašek kakava. — Sadni sirup je počenši z 38. dodelilno periodo podvržen nakaznicam in nabavnim listkom. Po 29. juniju 1942 je torej sadni sok, za katerega izdelavo se je uporabilo sladkor — izvzemši soka iz svežega sadja kakor sadni mošt in sladki mošk — podvržen nakaznicam. Dobi se ga lahko na odrezke nakaznic za sladkor ali pa na odrezke nakaznic za marmelado, s katerimi se lahko zbira med sladkorjem ali marmelado. Na vsak odrezek nakaznice za sladkor in nakaznice za marmelado (na izbiro sladkor) se lahko kupi sladkor ali sadni sirup ali pa oba izdelka v razmerju 100 gramov sladkorja napram 150 gramov sadnega sirupa. Odrezek na sladkorni nakaznici, ki glasi nad 450 gramov, opraviči nakup 250 gramov sladkorja in 300 gramov sadnega sirupa. — Sok iz svežega sadja, ki ga poznamo pod imenom mošt, sadni mošt, sladki mošt, brezalkoholni sadni sok ter sirup, se ne smatrajo kot sadni sok ali sadni sirup v smislu teh določil. V tem smislu so malinov sok ter vsi drugi sadni sokovi, za katerih izdelavo se je uporabljalo sladkor, počenši od 38. dodelilne periode podvrženi nakaznicam in nabavnim listkom. — Konzumenti morajo naročilne listke vključno naročilnih listkov 38 nakaznic za jajca in marmelado oddati (izbira za sladkor) najkasneje do 4. julija 1942 pri svojih razdeljevalcih.

* Vaške knjige bodo uvedli na Spodnjem Štajerskem. Kakor v celi Nemčiji bodo tudi na Spodnjem Štajerskem vpeljali vaške knjige. Vaške knjige, ki jim pravijo Dorfbuch, bodo zbiralne in ohra-

njevale našim zanamcem dogodke sedanosti ter bodočim generacijam predočile velika dogajanja, v katerih živimo.

* Smrtna obsodba zločinke. Izredno sodišče v Graz-u je obsodilo na smrt 28-letno priložnostno delavko Berto Eberhardt. Imenovana zločinka, ki je rodem iz Deutschefritz-a, je bila že štirikrat predkaznovana radi tatvine. Zadnjo kazen je dobila leta 1936 v višini treh let težke ječe. Takoj po izpustu na svobodo leta 1940 je ta nepoboljšljiva ženska nadaljevala svoje tatvine, od katerih se ji je lahko dokazalo 70 primerov. Pri teh lo-povščinah se je posluževala skoraj neverjetne drznosti in iznajdljivosti. Tako se je na primer za odnašanje ukradenega blaga posluževala otroškega vozička, da je izgledalo, kakor da vozi otroka. Pri njej so našli kinča za 12.000 RM, gotovine 2000 RM, hranilno knjigo, glasečo na 3000 RM ter cele zaloge raznega blaga.

* Nemškega vojaka tudi v ujetništvu ničesar ne omaja. Po poročilih iz Stockholma, je neki Paul Winterton obiskal neko taborišče nemških vojnih ujetnikov. O tem svojem obisku je pozneje napisal sestavek, v katerem pravi med drugim, da je ure in ure govoril s celim tucetem nemških vojakov in ni niti enkrat našel ali opazil kako skrušenost ali skesanost. Winterton trdi, da ni opazil nikakšnega dvoma v nemško zmago. Po njegovem mnenju bi bili ti nemški ujetniki, če bi vstopil nemški častnik in bi jim strogo ukazal, v petih sekundah zopet četa za boj, ki bi brez nadaljnega takoj zopet korakala proti prvi vasi in se bojevala. Wintertonov zaključek je, da se večina teh nemških vojakov, posebno mlajših letnikov v ujetništvu ni ničesar naučila.

* Velikanski gozdni požari so v zadnjem času ob severno-ameriški antlantiški obali uničili na stotine kvadratnih kilometrov gozdov. Najbolj je prizadeto področje Rhode Island.

* Japonci bodo preimenovali vsa imena mest, rek itd. v novo pridobljenih pokrajinah. V to svrhu so že sestavili komisijo strokovnjakov iz vseh ministrstev, ki bodo dosedanja ameriška, angleška in holandska imena preimenovali v japonska imena.

Kleinet Anzeiger

Jedes Wort kostet 10 Rpf., das fettgedruckte Wort 20 Rpf. Für das Kennwort wird 35, bei Stellengesuchen 25 Rpf berechnet. Für Zusendung von Kennwortbriefen werden 50 Rpf Postgebühr berechnet. — Anzeigen-Annahmeschluss ist Donnerstag um 11 Uhr. — „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch in gültigen Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige RM 1'.

VERSCHIEDENES

Prothesen Bandagen, Gummistrümpfe, Leibbinden, Einlagen nach Modell und sämtliche orthopädischen Behelfe bei F. EGGER, Spezialwerkstätten für Prothesen und Bandagen, Marburg (Drau), Mellingerstraße 3. 762-1

Landwirte Achtung!

Große Auswahl aller Art Sensen, Sicheln bei Max Weiß, vorm. Justin Gustinčič, Altfwarenhandlung, Marburg, Nagystraße Nr. 14. Kaufe jedes Quantum Alteisen und Metalle. 926-1

Tausche Wohnung in Pickern-dorf. Zimmer 4×4 m gegen 4×5 m. Adresse in der Verw. 927-1

Iščem

dekle za vse

z znanjem kuhanja in opravljanja hišnega dela. Nastop takoj! Regina Göttlich, Marburg (Drau), Kärntnerstraße 128. 960-

ZU KAUFEN GESUCHT,

Abfälle Altpapier, Hadern, Schnei-derabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-

* Jeklene mreže pred pristaniščem Rio de Janeiro. Iz bojazni pred nemškimi podmornicami je sklenila brazilska vlada zapreti vhod v pristanišče Rio de Janeiro z jeklenimi mrežami.

Kaufe Briefmarkensammlung
und alle Marken. Anfrage bei Koschull,
Marburg (Drau), Herrengasse 46/II.
928-2

Briefmarken kaufe jederzeit alle Serien v. ehem. Jugoslawien, Wohltätigkeit ungebraucht und gebraucht. Freimarken nur gebraucht. Angebote an Korenjak, Briefm. Versand, Brückl (Kärnten), Postfach.
945-2

ZU VERKAUFEN

Schwere Stute,
zugschier zu verkaufen. Brustumfang 190 cm, Bandmaß 168 cm. Johann Wruß, Plintebach 43, Kunigund.
929-3

Zuchtochse 15 Monate alt, 400 kg.
verkauft Anton Möhl, Unterpulsgau 94.
930-3

Grammophon um 80'— RM zu verkaufen. Johann Petzchar, Zigelze 2.
931-3

Gute Harmonika
um 200'— RM zu verkaufen. Kampl Johann, Haidin bei Pettau.
951-3

K U H samt Kalb zu verkaufen.
Bole Alois, Kranichsfeld 133.
950-3

Neue Violine verkaufe bzw. tausche gegen eine Taschenuhr, event. guten Gramophon, Andreas Anderluch, Zerowetz, Rohitsch Sauerbrunn.
949-3

OFFENE STELLEN

Wachmänner für die besetzten Gebiete im Westen gesucht. In Betracht kommen in erster Linie Rentner, Pensionisten und einsatzfähige Invalide, sowie auch Arbeitskräfte, welche nicht in einem festen Arbeitsverhältnis stehen. Bewerber, welche bereits in einem kriegswichtigen Arbeitsverhältnis stehen oder dafür in Frage kommen, scheiden aus. Unbescholtenheit ist Voraussetzung. Anfragen sind an die zuständigen Arbeitsämter zu richten. Nähere Auskünfte durch die Dienststelle in Graz, Alte Poststraße Nr. 107, Thiel Rudolf, Werbeleiter. 424-6

Lehrjunge wird mit voller Verpflegung für Lebzellei und Wachszieherei aufgenommen. Ernst Gert, Marburg (Drau), Herrengasse 13.
912-6

Suche für Landbesitz brave, gute Wirtschaftlerin
40-50 Jahre alt. Adr. Verw.
916-6

Mädchen zur Hilfe im Haushalt und Schmiedelehrling werden mit 1. Juli aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause. Adr. in der Verw.
932-6

Verlässliche

Schweinemagd oder Schweinemeister
gesucht. And. Suppauz, Marburg (Drau), Cameristraße 3.
933-6

Schuhmachergehilfe
wird sofort aufgenommen. A. Trboušek, Schuhmacherei, Schwarzenbach (Kärnten).
942-6

Magd wird sofort aufgenommen. Bäckerei Schasi, Lenbach bei Marburg (Drau).
906-6

Schuhmachergehilfe
wird sofort aufgenommen. Josef Geiger, Marburg (Drau), Kärntnerstraße 63.
934-6

Lehrjunge für Gemischtwarenhandlung wird aufgenommen. Marburg (Drau), Schillerstraße 14.
935-6

Küchenmädchen
wird aufgenommen. Gasthaus Franz Riedl, Drauweiler, Zwettendorfstraße 27, Marburg (Drau).
936-6

Schuhmachergehilfe
wird dringend aufgenommen. Mastnak, Marburg (Drau), Schlagetergasse 8.
957-6

Wagnerlehrling
gesucht. Aufnahme sofort. Mlaker Jakob, Markeldorf, Post Treun bei Pettau.
959-6

Sanatorij, Marburg (Drau), Koschinnegstraße 13, išče sobarico in postrežnico.
952-6

Vrtnarski vajenec
se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Urbanek Franz, Gärtnerei, Marburg (Drau), Satlgasse 7.
953-6

OFERJA sprejmem. Johann Kosi, Marburg (Drau), Kärntnerstraße 84.
937-6

REALITÄTEN

Bauplatz in Belgrad zu verkaufen oder für gleichen in Marburg zu tauschen. Strasschunggasse Nr. 5, Drauweiler, Marburg (Drau).
916-7

STELLENGESUCHE

Lehrjunge und Lehrling
aus anständigem Hause, gute Rechner für eine Gemischtwarenhandlung am Lande werden aufgenommen. Volle Verpflegung im Hause. Anträge an M. Jasbinscheg, Kaufmann, Montpreis bei Lichtenwald.
944-8

Kaufmannsgehilfe
sucht passende Stelle in seinem Fach in der Stadt oder am Lande. Anträge unter „Stadt-Land“ an die Verw.
938-8

Bueg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Tobis zeigt:
Norbert ROHRINGER,
Eugen KLOPFER,
RUDIGER TRANTOW,
Albert FLORATH,
Carsta LÖCK
in einem Film von deutscher Jugend:

„JAKKO“

Für Jugendliche zugelassen!
Kulturfilm! — Neueste deutsche Wochenschau!
958

40-jährige Frau mit 4 Monate alten Kind

sucht Stelle bei guten Leuten, mit ständigen und guten Platz für das Kind. Adresse in der Verw.
939-8

Braves, anständiges 16 jähriges Mädchen sucht

Lehrplatz

im Landgeschäft. Anträge unter „Guter Lehrplatz“ an die Verw.
8

FUNDE — VERLUSTE,

Am 21. Juni wurde in Gonobitz

Brieftasche

mit Geld verloren. Der erlichte Finder soll sie bei der Gendarmerie abgeben.
940-9

KORRESPONDENZEN,

27 jähriger

Bursche

sucht für gemeinsame Ausflüge ein gutherziges Fräulein. Anträge mit Bild unter „Gesellig“ an die Verw.
943-10

HEIRAT

Wirtschaftler 37 jährig, schuldlos geschieden, später mit Eigenbesitz, wünscht sorgsames, braves Mädel vom Lande zu heiraten. Anträge unter „Ehrlich und Treu“ a. d. Verw.
941-11

K moji neodvisni, samostojni, na lepi legi se nahajoci obrti z gostilno in kmetijo s popolnim inventarjem, lepim posloppjem in obratnim kapitalom iščem okrog 30 letno inteligentno,

dobrodušno gospodično,

prijetne zunanosti, vesele narave, z znanjem nemščine, v svrhu ženitve. Dopise s sliko, ki se vrne, na upravo lista pod „Glückliche Zukunft“ 1942. 954-11

OGLAŠUJTE! „ŠTAJERSKI GOSPODAR“
posrednik med mestom in deželo

Wie verdunkeln

von 22³⁰
bis 4⁰⁰ Uhr!

Neue Partie Kühe,

047 hochträchtig und mit
Kälbern, eingelangt.
Zahlung auch durch
Landstelle Graz.

Gasthaus Wlachowitsch, Marburg
Viehhandlung
FRIEDRICH, KALSDORF

Sredstva proti škodljivcem

za vinogradništvo, sadjarstvo in
vrtnarstvo dobite pri

F. SCHERBAUM, PETTAU
Minoritenplatz 7 048

Mühlenbesitzer Achtung!

Mühlbeutel aller Arten
erhalten Sie im altbe-
kannten Geschäft Franz
Kolbesen, Cilli, Franz-
Schauer-Gasse 3. 898

OGLAŠUJTE!

Verzicht auf Zahnpaste

Wenn Zahnpaste vorübergehend fehlt, so darf das nicht dazu führen, die Zahnpflege ganz aufzugeben. In solchen Fällen müssen die Zähne behelfsmäßig gereinigt werden. Das geschieht morgens und vor allem abends durch gründlichen Gebrauch von Zahnbürste und Zahnstocher, sowie durch kräftiges Spülen mit lauwarmem Wasser. Zahnpflege ist Voraussetzung für die Gesunderhaltung des ganzen Körpers. Verlangen Sie kostenlos die Aufklärungsschrift „Gesundheit ist kein Zufall“ von der Chlorodont-Fabrik Dresden N 6.

STEIRISCHER HEIMATBUND, KREISFUEHRUNG CILLI Amt für Agrarpolitik

V nedeljo, dne 28. junija 1942 bo v Cilli-ju o priliki kmetijske razstave ob 10. uri dopoldne na Kaiser-Josef-Platz-u veliko

kmetijsko zborovanje

Govoril bo Kreisführer in Landrat Dorfmeister o kmetijstvu okrožja Cilli ter o novi ureditvi uporabe hmelja leta 1941 in 1942. 956

Kmečko ljudstvo! Tvoja zadeva je to, udeleži se zborovanja!

ODREDBE

* Odredba o dovoljevanju pripomoči za otroke. Kakor omenjamo že na drugem mestu, je šef civilne uprave na Spodnjem Štajerskem izdal odredbo o izdajanju pripomoči za otroke. Nemci, ki imajo na Spodnjem Štajerskem svoje bivališče, imajo po tej odredbi za tretjega in vsakega nadaljnega otroka nemške ljudske pripadnosti, ako sliši v njihovo gospodinjstvo, pravico na pripomoč za otroke. Isto velja tudi za osebe, ki so na Spodnjem Štajerskem dobile državljanstvo na preklic. Za otroke se v smislu te odredbe smatra potomce predstojnika gospodinjstva, njegove pastorko, posinovljence in pohčerjenke, potomce teh oseb in njegove rejence. Pripomoč za otroke znaša deset Reichsmark za vsako koledarsko leto in se izplačuje četrtletno. Nižje upravne oblasti kakor tudi Kreisführer-ji organizacije Steirischer Heimatbund lahko izplačevanju pripomoči za otroke ugovarjajo, ako bi izplačevanje ne bilo v skladu s svrhu, ki jo določa ta odredba. Prvo izplačilo otroške pripomoči se bo dovolilo za mesec april 1942.

* »Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Unter-

steiermark« z dne 12. junija 1942 prinaša več odredb in razglasov, ki zanimajo tudi širše kroge spodnještajerskega prebivalstva. Na prvem mestu je odredba o uvedbi v Reich-u veljavnih predpisov o delovnem času, nedeljskem in prazniškem delu ter o delu otrok in mladoletnih. Temu sledi razglas k odredbi o uvedbi v Reich-u veljavnih predpisov o delovnem času, nedeljskem in prazniškem delu ter o delu otrok in mladoletnih. — Nadalje je objavljena odredba o dovoljevanju ženitovaniških posojil na Spodnjem Štajerskem. — Važna je tudi odredba o dovoljevanju pripomoči za otroke na Spodnjem Štajerskem. — Odredba o dovoljevanju pripomoči za šolanje otrok na Spodnjem Štajerskem ter odredba o pospeševanju podeželskega prebivalstva na Spodnjem Štajerskem prinašata za naše kraje novosti, ki so vsega priznanja vredne. — Končno sledita še dva razglaša, in sicer: razglas o pooblaščenca za prehrano in kmetijstvo o določanju cen za ržene in pšenične mliške izdelke ter razglas istega pooblaščenca na področju živinoreje.

Čitaj in širi tednik
„STAJERSKI GOSPODAR“!

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hypotheken auf Grundbesitz
in Stadt und Land

Kommunaldarlehen

Siedlungsdarlehen

Haftung des Reichsgaues für sämtliche Verbindlichkeiten der Anstalt